

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

8. ČÍSLO

3,- Kč

24. ŘÍJEN 1993

ŽENSKÁ OTÁZKA MARIÁNSKY

O feminismu se dnes hovoří stále častěji v souvislosti s neblahým mravním vývojem tohoto století, souvisejícím s interrupcemi, pornografií a agresivním zdůrazňováním "ženské emancipace" i v církvi.

V teologických kruzích neomodernistů se hovoří o nutnosti kněžského svěcení pro ženy dle protestantského vzoru. Někteří anglikánští duchovní na protest proti rozhodnutí nedávného synodu, které umožnilo ženám přístup ke kněžskému svěcení, jsou rozhodnutí opustit řady své církve a stát se katolíky.

Feminismus započal v 19. století požadavkem občanských práv pro ženy, zejména práva volebního. S tím souvisely i postuláty, aby žena měla stejnou možnost jako muž získat vzdělání a vedoucí postavení. Toto hnutí za ženskou rovnoprávnost, k němuž náležely u nás spisovatelky Božena Němcová a Karolina Světlá, mělo svůj počátek v Anglii, kde bylo reakcí proti strnulému viktoriánskému puritanismu. Nicméně už ke konci 19. století si zejména na britských ostrovech začaly feministky počínat agresivně, takže museli zasáhnout proti jejich výtržnickým demonstracím často policisté.

Požadavku ženské emancipace se chopili bolševici v Rusku a po revoluci roku 1917 ji uskutečnili. Oni to byli, kdo spojil společenskou emancipaci s emancipací sexuální. Rovnoprávnost žen prý znamená také rovnoprávnost v sexu, proto prý žena musí mít svobodu "volné lásky", potratu a rozvodu. Sovětský svaz se stal prvním státem světa, kde byly legalizovány interrupce a rozvody ulehčeny tak, že manželství prakticky přestala existovat. Všeobecná zkáza mravů přinutila roku 1936 sovětskou vládu odvolat tyto zákony, které se zase ve změněné podobě obnovily v roce 1955.

Příklad ruských bolševiků vyvolal v meziválečném období především v levičáckých kruzích na Západě hnutí volající po "sexuálním osvobození" ženy, čímž se myslelo právo na svobodný sex. Živnou půdu našlo v USA, kde přerostlo v padesátých letech v tzv. sexuální revoluci, která brzy přeskočila Atlantik směrem do Evropy. Hlavním ideovým vodítkem těchto tzv. sufražetek je snaha "být jako muž" úplně ve všem, i v sexu, což znamená podle nich svobodu

Panna Maria Svatohostýnská

(Pokračování na str. 2)

Dnešní člověk je obklopen věcmi moderní techniky, kterou sám vytváří, takže mu uniká "dílo rukou Božích". Domnívá se, že "slzavé údolí" si vylepší ve ztracený "ráj na zemi". Cítí se být pánem světa, proto si troufá reformovat svůj úděl na této zemi. Tato pýcha podporovaná satanem oslepuje lidské srdce i mysl světem motorů, televize aj., ale přivodila zároveň katastrofální krizi doby (zamoření ekologické i morální).

Peklo nemůže zlikvidovat Boha ani náboženství, zato usiluje o deformaci náboženského života. Od-poutává lidi od nebe a připoutává je k zemi. Viz kupř. knížku anglického konvertity Lewise "Rady zkušeného ďábla"!

Člověk má počátek v Bohu, je k němu nasměrován i určen. Poci-tuje však větší sounáležitost se stvořenými věcmi než se Stvořitelem. Stále platí Augustinovo: "Nepokojné je lidské srdce, dokud nespočine v Bohu." Živelně touží každý po lásce (milovat a být milován). Jádrem člověka je srdce. To je formováno krásou, dobrotou, uměním a náboženstvím (Šalda: Umění a náboženství), ale též ves-mírem, přírodou, biblí a meditací. Stvořené odkazuje ke Stvořiteli. Kristus je Cesta, Pravda a Život. Člověk potřebuje občas meditační ztišení exerciční vedle soustavné denní stravy duchovní. ("Nejen sa-mým chlebem živ je člověk...")

Člověk zahleděný jednostranně do sebe a svého díla ztrácí kontakt s přírodou a dílem Božím, jak zdů-razňuje biskup Hrdlička. Tím se dnešnímu člověku zúžuje zorné po-le, čímž se sám ochuzuje sebe-středným antropocentrismem.

Svět se hodně změnil i lidé v něm. Zvykově náboženští lidé si myslí, když se modlí, chodí do kostela a nedělají zlé, že jsou dobrými křesťa-ny. Svět nezachrání zbožnost, ani nedělání zlého, nýbrž jen praktická láska bliženská. Těžištěm duchovní obrody je i návrat k ženství v původ-ním stavu. Emancipační ochuzení ženství souvisí s úpadkem religiozi-ty.

Čím méně přicházejí lidé za kně-zem (minulý režim nás vehnal do izolace), tím více musí on za nimi. Působnost faráře není omezena na místní faru a kostel, tím méně na úřední hodiny. Dr. Josef Huřka

(Pokračování ze str. 1)

střídát muže kdykoliv a jakkoliv se že-ně zlíbí. Výchova dětí, péče o domá-cnost a manželská věrnost je pryč zotročením ženy, jež má údajně právo realizovat se v zaměstnání i ve spo-lečnosti a dělat kariéru právě tak jako muž.

Jaké je naše stanovisko? Už na prvních stránkách Bible čteme, že Bůh stvořil člověka jako muže a ženu, čili jako dvě bytosti s rozličným poslá-ním a úkoly. Nelze mít námitky samo-zřejmě proti tomu, když žena chce vystudovat a realizovat se ve své pro-fesi, neboť Bůh dává hřivny tomu, komu sám chce, muži i ženě. Nutno ale mít neustále před očima, že její vlastní poslání je jiné než muže, poslání důstojnější a vznešenější: ro-dit děti, ukazovat k nim ten pravý vztah, být strážkyní domova v tom skutečném slova smyslu. Muž má vždycky sklony k racionalismu, který je sám svojí podstatou chladný. Žena ho koriguje nikoli citem, ale něčím, co přesahuje pouhý rozum. Panna Maria vnáší do církve ten skutečný "ženský" prvek, jenž není sentimentalismem, nýbrž tajuplnou schopností danou

ženě a u Matky Boží rozvinutou díky milosti, což činí tuto církev skutečně krásnou navzdory hříchům a nedoko-nalostem jejich údů a služebníků.

Maria je tedy celou svou bytostí zaměřena proti současnému femi-nismu. Ten usiluje o to, aby žena "byla mužem", neodlišovala se od něj. Mariánské pojetí je zcela opačné: aby žena byla více ženou a vnesla do zdejšího světa to, na co muž nemá. Problém této bytostné odlišnosti snad nejlépe vystihl prefekt římské kongre-gace pro nauku víry kardinál Ratzin-ger, který řekl, že požadavek kněžské-ho svěcení pro ženy je něčím podob-ným, jako kdyby se muži domáhali "práva" rodit děti.

Katolíci v diskusi o ženské otázce a feminismu, stále aktuálních problé-mech dnešního světa, mají jasné vo-dítka a směr: Pannu Marii. Jakékoliv řešení, které není mariánské (to jest takové, které ukazuje skutečné du-chovní specifikum ženství, jež samo o sobě je něčím, co muž nikdy nemá), ztroskotá a vede do záhuby současn-ého sexualismu, šíření AIDS a dal-ších zvráceností moderní doby.

Radomír Malý

VE SVĚTĚ VZPOURY PROTI BOHU...

"Žijeme ve světě vzpoury proti Bohu," řekl publicista Karel Křepelka v televizním Křesťanském magazínu, který připravila na 10. října brněnská televize. Tuto realitu je třeba neustále připomínat a nutno říci, že autoři Křesťanského magazínu z Brna toto poslání plní. To by však nás nemělo naplňovat smutkem, ale radostí, neboť nad tím vším vítězí Kristovo vzkříšení. Tento optimismus charakte-rizuje dílo výtvarníka Milivoje Husáka, které autoři magazínu představili.

O epoše vzpoury proti Bohu svědčí také osud salesiánské oratoře v Brně-Žabovřeskách, před padesátým rokem duchovního centra této městské čtvrti. Komunisté ji při likvidaci klá-šterů zrušili, později její budova vyho-řela. Jak sdělil divákům představený brněnských salesiánů P. Petr Baran, život v duchu sv. Dona Bosca v těchto místech opět započal. Znovu se tady shromažďují děti a mládež, aby se modlily, zpívaly a radovaly se v Pánu. Byla vypsána architektonická soutěž na nové středisko salesiánů.

Jsme u otázky budov. Proč Církev tolik lpí podle mínění nevěřících na kostelech, kaplích a vůbec stavbách? Má vůbec moderní člověk na to, aby pochopil funkci chrámu? Na tuto otázku odpověděl v magazínu farář z Fryšavy na Českomoravské vysočině mons. Ladislav Simajchl: "Má, ale musel by přijít úplně sám." Jedině tehdy, když se octne zcela bez

rušivých vlivů okolí, když stane úplně sám v tichu chrámu, ho může Bůh oslovit.

O tom, jak oslovuje Bůh, vypravuje Paul Claudel ve svém dramatu "Sa-ténový střešiček", jehož recenzi autoři Křesťanského magazínu A. Lowak a ing. J. Florian rovněž uvedli. Usvěd-čuje z hříchu a volá k nápravě života. Na tomto základě vzniká teprve vztah člověka k Bohu.

Tvárcům Křesťanského magazínu z Brna nelze než upřímně poděkovat za tak působivou myšlenkovou kon-strukci. Další Křesťanský magazín z Brna bude druhý program České televize vysílat 14. 11. v neděli v ob-vyklém vysílacím čase a první pro-gram ho zopakuje ve čtvrtek 18. 11.

-kam-

Moderní vývoj odstranil dřívější překážky harmonie mezi přírodní vědou a nábožen-ským světovým názorem. Dneš-ní přírodovědecké poznatky ne-poskytují žádnou námitku proti Bohu Stvořiteli.

**Pascual Jordan
(1902 - 1980),
německý fyzik,
spoluzakladatel
kvantové mechaniky**

MYŠLENKA NA NEDELI

Láska k bližnímu bez lásky k Bohu?

Dnešní čtení z druhé knihy Mojžíšovy je nejlepším podkladem pro sociální zákonodárství moderní doby. Vdova a sirotek, v tehdejší době sociálně nejslabší a nejzranitelnější skupiny obyvatelstva, zasluhují mimořádnou ochranu a kdo by jim ublížil, tomu Bůh hrozí těžkými tresty. Kdo půjčí peníze chudákovi, musí mít ohled na jeho finanční situaci a nezádat po něm úrok.

Vezme-li jako zástavu jeho plášt, je povinen mu ho do večera vrátit, protože tento jeho bližní má právo na teplo, na to, aby v noci nezmrzal. Ježíš Kristus potom u sv. Matouše připomíná povinnost lásky k bližnímu, která v úryvku z druhé knihy Mojžíšovy je charakterizována jako respektování života a sociálních práv člověka. Bližní má právo stejně tak jako já na život v důstojných podmínkách a jestli jeho příjmy na to nestačí nebo jiné okolnosti to neumožňují, nutno se o něho postarat. To je základní a konkrétní podoba lásky k bližnímu. Jenže Kristus před požadavek lásky k bližnímu staví ještě lásku k Bohu. Toho máme dokonce milovat "celým srdcem, celou duší a celou myslí". Mnoho nevěřících se hlásí k lásce k bližnímu, kterou jsou ochotni přijmout a nezřídka i praktizovat, odmítají ale lásku k Bohu. Poukazy na to, že leckterí nevěřící dovedou být obětavější a ochotnější vůči druhým a tak naplnit lépe lásku k bližnímu, jsou snad tak staré jako samotné křesťanství. Jisté, tyto případy jsou k hanbě těm křesťanům, kteří

nežijí Evangelie. Jenže přesto nutno klást otázku: lze v plnosti milovat bližního bez lásky k Bohu? Pohlédneme kolem sebe. Najdeme bezpochyby mnoho obětavých nevěřících lidí, v pravém slova smyslu hodných. Když ale s nimi diskutujeme, téměř sto procentně zjistíme, že ve větší či menší míře schvalují interrupce, nepovažují mimomanželský sex za něco mravně nepřijatelného, případně projevují rasistické smýšlení vůči uprchlíkům či cikánům, někdy se ozývá i souhlas s euthanasií. Je to skutečně plná láska k bližnímu? Rozhodně ne, přinejmenším je špatně pochopená. Jestliže kohokoliv ze své lásky k bližnímu vylučují, ať už je to nenarozené dítě, jehož vraždu pokládám za normální, nebo žadatel o azyl z Balkánu, k němuž chovám odpor až nenávisť, jestliže necítím potřebu dodržet slib věrnosti, který jsem dal v den sňatku manželskému partnerovi, mohu být samozřejmě lidsky hodným a dobrým člověkem, ale nikdy to nebude celistvá láska k bližnímu, k níž vyzývá Bůh dnešní neděli. Ve světovém měřítku máme s takovou neúplnou láskou k bližnímu velmi špatné zkušenosti, neboť nacismus i komunismus jí měly zpočátku také plná ústa, konkrétně sociální spravedlnosti. Skončily u tyranie a krveprolévání. Láska k bližnímu ve své plnosti a celistvosti skutečně není realizovatelná bez lásky k Bohu. Té lásky, která Jemu slouží a očekává z nebe zmrtychvstalého Ježíše, jak o tom píše v dnešním čtení Soluňanům sv. Pavel. -rm-

CÍRKEV MUSÍ MÍT "ŘÍZ"

Předseda Biskupské konference Německa, mohučský biskup dr. Karl Lehmann v rozhovoru pro agenturu KNA prohlásil, že v Německu sílí myšlenkové i politické proudy, které by rády zatlačily katolickou církev do ghetta. Katolíci nesmějí podlehnout těmto tendencím. Církev musí mít správný "říz", aby se jasně a odvážně

dokázala vyslovit k palčivým problémům současného Německa, řekl biskup Lehmann. Uzavření se v kostelích a izolace od veřejného života neodpovídá duchu katolicismu, neboť katolicismus znamená všeobecnost čili otevřenost, pokračoval německý prelát.

NĚMECKÝ JEZUITA ZEMŘEL ZA ČECHY

Současná diskuse o sudetoněmecké otázce může mít i jiný aspekt, který není příliš zdůrazňován. Před padesáti lety byl v Berlíně popraven jezuitský řeholní bratr Johannes Albrecht, narozený r. 1907. Pocházel ze slezského Dingelstadtu blízko našich hranic (dnes na území Polska). Vyučil se ve Vratislavi obchodníkem a protože uměl dobře česky (jeho otec vlastnil v Krkonoších hotel, tam se stýkal s českými zákazníky, od nichž se Johannes Albrecht naučil češtině), vyslala ho jeho firma jako obchodního zástupce do Prahy. Zde se v něm ve třicátých letech probudilo řeholní povolání do Tovaryšstva Ježíšova. Noviciát prožil v Benešově a na Velehradě. Česká provincie ho vyslala

studovat do Říma na Gregoriánskou univerzitu, válka však tyto záměry překazila. Albrecht jako Němec byl odveden do wehrmachtu. Poněvadž v Dabendorfu u Berlína se nacházel koncentrační tábor českých válečných zajatců ze západních armád, byl tam Albrecht vyslán jako tlumočník. Se zajatými Čechy navázal ihned přátelské kontakty a pomáhal jim hmotně i duchovně, jak jen mohl. To neušlo pozornosti špiclů, Albrecht byl zatčen, pro "napomáhání nepříteli" odsouzen vojenským soudem k trestu smrti a popraven. Je dalším kandidátem blahověření a zároveň dokladem toho, že i mezi Němci žijícími u nás byli odpůrci nacismu včetně těch, kteří k tomu nacházeli motivaci v katolicismu.

PERIKOPY NA 30. NEDELI V MEZIDOBÍ:

Ex 22,21-7;
Sol 1,5c-10;
Mt 22,34-40

RADOST Z DOHODY

Sv. Otec Jan Pavel II. s radostí přivítal dohodu mezi izraelskou vládou a reprezentací Organizace pro osvobození Palestiny ve věci vyřešení letitého palestinsko - izraelského konfliktu. "Ať Bůh naplní důvěrou rovněž ty, kteří ještě pochybují a plní obav se domnívají, že mír a spravedlnost jsou ještě daleko...." řekl papež.

PAPEŽ DO IZRAELE?

Vrchní rabín z Jeruzaléma Izrael Meir Lau navštívil před několika dny Vatikán a strávil půl hodiny v rozmluvě s papežem Janem Pavlem II. Jak oznámil tiskový mluvčí Svatého stolce J. Navarro-Valls, rozhovory proběhly v srdečné atmosféře, papež jednoznačně odsoudil antisemitismus a každou formu náboženské, národnostní či rasové diskriminace. Rabín Lau potom pozval Sv. Otce k návštěvě Izraele.

PAPEŽ VE PROSPĚCH AZYLANTŮ

Sv. Otec kritizoval ve svém poselství ke Světovému dni uprchlíků dosavadní praxi některých západních zemí, které sice poskytnou přístěhovalcům a emigrantům azyl s právem najít si zaměstnání, odmítají však povolit jejich rodinám, aby se přistěhovaly spolu s nimi. Papež zdůraznil, že přistěhovalci a uprchlíci mají nezadatelné lidské právo žít spolu se svými rodinami.

VAROVÁNÍ PŘED ZNEUŽITÍM

Sv. Otec Jan Pavel II. poslal dopis účastníkům tradiční pouti dělníků na Jasnou horu v Čenstochově, v němž doslova píše: "Nedovolte, aby vaši oprávněnou nespokojenost zneužil někdo jiný pro dosažení svých dílčích cílů a zájmů. Musíte dnes mít mnoho moudrosti, rozvážnosti i odvahy, abyste se vzepřeli tlaku lehkých, ale falešných řešení a prázdných, demagogických hesel."

POŽADAVKY CÍRKVÍ NEJSOU VELKÉ

Někteří členové Výkonné rady ODS dospěli k názoru, že majetek, který církev, zejména římskokatolická, požadují, není vůbec velký. Uvedla to tisková mluvčí této strany J. Petrová. Zároveň však řekla, že ODS nadále trvá na svém dosavadním stanovisku k restitucím církevního majetku.

MOHUTNÁ ÚČAST V TŘEBÍČI

Více než 1200 lidí se sjelo na duchovní rekolekci Fatimského apoštolátu České republiky do Třebíče, která se uskutečnila 2. a 3. října. Její součástí bylo též mariánské večeradlo v nedalekém poutním místě v Příbyslavicích. O pravém významu mariánské úcty v duchu Druhého vatikánského koncilu a duchovním životě pod vedením Panny Marie hovořili vikář a děkan v Třebíči P. Pavel Dokládál a farář ve Frenštátě pod Radhoštěm P. Petr Dokládál. Akce byla zakončena světelným průvodem se soškou P. Marie v Třebíči.

Další informace přinese naše listopadová měsíční příloha Fatima.

POLITIKOVÉ PRO ŽIVOT

Z iniciativy papežské Rady pro rodinu ve spolupráci s Radou episkopátů Latinské Ameriky se uskutečnilo v Rio de Janeiro v Brazílii setkání katolických politiků z latinskoamerických států, aby požadovali na celém kontinentě zákonný zákaz potratů. Závěrečnou deklaraci podepsali mimo jiné bývalí prezidenti Venezuely, Bolívie a Kostariky a četní poslanci ze všech zemí Latinské Ameriky.

KUBÁNŠTÍ BISKUPOVÉ PROTI CASTROVI

Ostrými slovy odsoudili kubánští biskupové v otevřeném dopise komunistickému diktátoru Fidelu Castrovi monopol vlády jediné politické strany, diskriminaci a útlak z filozofických, náboženských a politických důvodů, jakož i kruté zacházení s politickými vězni. Současně činí vládu zodpovědnou za stále se zhoršující hospodářskou situaci, rapidní vzrůst alkoholismu, kriminality a sebevražd.

Tento dokument kubánských biskupů je prozatím jejich nejostřejší reakcí proti Castrově diktatuře. Vláda ihned reagovala prohlášením, že prý biskupové uplatňují "inkvizitorské manýry".

MARKÉTA MARIE ALACOQUE apoštolka úcty k Božskému Srdci

Možná, že právě proto je pro někoho už "nemoderní" a že proto "vypadala" z českého liturgického kalendáře. Bylo by dobré si ji zase připomenout a oživit si tak svědectví o zdroji milosti, které nám může získat důvěra v nekonečné milosrdenství Božského Srdce. Na svátek Markéty Alacoque začal před 15 roky svůj pontifikát Jan Pavel II., šířitel této důvěry (věnoval jí jednu ze svých encyklik - "Dives in misericordia"). Kardinál Tomášek říkal, že na toto téma zaváděl řeč velmi často v jejich rozhovorech. Je tedy aktuální připomenout si události z let 1673 až 1675, kdy božský Spasitel v Paray-le-Monial ukazuje sestře Markétě své Srdce se slovy: "Pohled na toto Srdce, které lidi tolik milovalo, že nešetřilo ničeho, nýbrž se úplně vyčerpalo a strávilo, aby jim ukázalo svou lásku. A odměnou je mi za to u většiny jen nevděk, který mi projevují v této svátosti rouháním, chladností a opovrhováním. Ještě bolestnější je, že se právě tak ke mně chovají i srdce mně zasvěcená..." A přes toto odmítání své lásky je ochoten odpustit a zahrnout lidstvo novými a novými milostmi: "Slibuji ti, že mé Srdce vyleje plnost své Božské lásky na všechny, kdo mne budou tak ctít a šířit tu úctu u jiných..."

Tomáš Špidlík ve svých Pramenech světla uvádí plně všechny Ježíšova zaslíbení.

JAS PRAVDY

Pod tímto názvem vydal Sv. Otec Jan Pavel II. novou encykliku (Veritatis splendor). Byla očekávána s velkým zájmem a zahraniční masmédia ji už předem napadala. Čekalo se "dogmatizování" zákazu antikoncepčních pilulek apod. Zatím však jde o zásadní teologické problémy - otázky pravdy v morální oblasti, vztah k učitelstvímu úřadu církve atp. Bezpochyby tím encyklika pluje proti proudu a některé filozofické a teologické proudy přítomnosti se budou snažit zpochybňovat poznatelnost všeobecně závazných norem mravního jednání. Ano, jak jsme to už ve "Světle" naznačili, krize pojmu pravdy je jedno z rozhodujících "slabých míst" současné kultury. Přitom krize pojmu pravdy může ohrozit i svobodu, kterou "jas pravdy" potřebuje. Tím se tato encyklika stává velkou nadějí nejen pro církve, ale pro celý svět.

Tím, že encyklika odkazuje na katechismus katolické církve, přeložený už do všech světových jazyků, může se omezit na objasnění některých základních otázek církevní morálky z hlediska učitelstvímu úřadu církve. Obrací se přímo na biskupy, kteří mají za úkol spolu s Petrovým nástupcem a pod autoritou jeho primátu chránit "zdravé učení" (2 Tim 4.3).

1. Dám jim všechny milosti potřebné jejich stavu.

2. Uvedu klid do jejich rodin.

3. Potěším je v utrpení.

4. Budu jejich útěchou v životě a zuláště ve smrti.

5. Vyleji hojně požehnání na jejich práci.

6. Hříšní najdou v mém Srdci pramen, nesmírný oceán milosrdenství.

7. Vlažní se stanou horlivými.

8. Horliví dospějí k velké dokonalosti.

9. Požehnám místům, kde bude vystaven a uctíván obraz mého Srdce.

10. Kněžím dám milost pohnout i nejmazurzelejšími srdci.

11. Jména těch, kteří budou rozšiřovat tuto pobožnost, budou zapsána v mém Srdci a nikdy nebudou odtud vymazána.

12. Z hojnosti milosrdenství mého Srdce uštědří má všemohoucí láska milost pokání na konci života těm, kdo přistoupí ke sv. přijímání v první pátek měsíce a po devět dalších měsíců. Neumřou v mé nemilosti, bez přijetí svátostí.

Jako kněz chci říci na závěr jednu pozoruhodnou zkušenost. Již mnohokrát, když jsem byl zavolán k umírajícímu, viděl jsem v tom domě obraz Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a Srdce Panny Marie. Ježíš plnil svůj příslib... PD

Kdo sledoval projevy Pavla VI. nebo četl známá poselství Matky Boží prostřednictvím mystického fenoménu tzv. "vnitřní řeči" (locutio interna) italskému charismatikovi Don Gobbimu (česky je možno tuto tzv. "modrou knihu" objednat ve Středisku Mariánského kněžského hnutí, Černochova 7, 772 00 Olomouc), tomu je jasné, že v církvi jde o opravdovou krizi, protože řada teologů odmítá vnitřní a nerozlučitelné spojení, které sjednocuje víru a morálku, dokonce mluví o formách pluralismu, které jsou neslučitelné s církevním společenstvím. Z toho vyplývají pastorační a sociální těžkosti a je opravdu dilem Prázřetelnosti, že se papežský učitelství úřad rozhodl jasně vyjádřit rozhodující učitelství aspekty pozitivního řešení této krize. Vítáme papežova slova jako podporu svých snah přispět k očistění církve a lidstva obrácením k důslednému následování Krista účastí na velké mateřské akci Panny Marie, Matky církve, zejména stále intenzivnějším spojením s ní ve velkém večeradle modlitby a bratrské lásky - ve svatyních i v rodinách. Sv. Otec také uzavírá svou encykliku vzýváním Matky milosrdenství, aby se v mravním životě věřících odrážela pravda Syna "ke cti Boží".

DÉMONY VYHÁNĚJTE

Přibližně každé dva měsíce se scházejí v kostele sv. Bartoloměje v Napajedlích na Zlínku věřící z Moravy, aby se nechali povzbudit ve víře, získali nové podněty a orientaci na cestě do Božího království skrze spiritualitu katolické charismatické obnovy. Setkání trvá obvykle celou sobotu a stalo se už pravidlem, že každé z nich je trochu jiné - ovlivněné osobností hlavního hosta. Krátce se vrátíme k programu setkání z letošního 22. května, kdy přijel do Napajedel františkánský kněz P. Elias Vella z Malty, který má od svého biskupa pověření ke službě exorcisty.

"Když jsem byl ještě profesorem dogmatické teologie, učil jsem své studenty, že ďábel neexistuje," řekl o sobě úvodem v Napajedlích P. Vella. "Byl jsem pod vlivem některých německých a holandských teologů, kteří si myslí, že když Ježíš mluví o ďáblu, dělá to jenom proto, aby se přizpůsobil židovské mentalitě. Dnes jsem přesvědčen, že ďábel existuje. Nyní s ním svádím bitvu neustále."

P. Vella uvedl řadu zajímavých zkušeností ze své praxe exorcisty. Podle něj zlý duch působí na člověka v podobě pokušení, svázanosti nebo posedlosti. Zatímco posedlost (poseze), kdy se ďábel zmocní mysli, srdce i těla člověka, který se pak stává nástrojem v jeho rukou, je velmi řídká a posedlý ani za to, co se s ním děje, nenese vinu, téměř každého se dotýká svázanost (obsese). "To jsou případy, kdy zjistíme, že nad určitým hříchem

nebo určitou oblastí svého jednání jako bychom neměli moc. Ďábel odhalil tvé slabé místo a zaměřil na ně všechno své úsilí. V této oblasti jsi jím svázán," vysvětluje exorcista a dodává, jakým způsobem by měl člověk se svázaností bojovat:

"V 16. kapitole Markova evangelia čteme, že jestliže věřím, mám moc zlého ducha přemoci. Doporučuji, abychom zvláště ve chvíli po svatém přijímání, kdy člověk skutečně cítí, že je naplněn Ježíšem, ve svém srdci řekli: Odřikám se zlého ducha, který je ve mně. Ducha nečistoty, žárlivosti, pýchy, rouhání, jakéhokoli zlého ducha, který na nás útočí. Máš veškeré právo rozkázat mu, aby odešel: Ve jménu Ježíše se zřikám ducha nečistoty (apod.). Jako syn (dcera) Boží ti nařizují, abys odešel před Ježíšem, který s tebou naloží podle své vůle. A já do této oblasti svého života přijímám znovu Ježíše. Nejdůležitější slova této modlitby jsou **zřikám se a přijímám**. Tuto modlitbu se můžeš modlit vždycky po svatém přijímání. A ďábel tě bude muset opustit, protože v Ježíšově jménu máme nad ním moc."

Co dělat s člověkem, který v této oblasti potřebuje pomoc? "Pokud jde o modlitbu osvobození s druhými lidmi, nikdy přímo neoslovujte zlého ducha. Pouze pomozte svázanému člověku, aby to udělal on sám, aby se ďábla odřekl a potom přijal do vykližené oblasti Ježíše. Protože rozkazovat zlému duchu v jiném člověku je velice riskantní. Duch může obrátit svůj

útok na vás. Například budete poroučet duchu žárlivosti, aby od druhého člověka odstoupil, a pak zjistíte, že sami jste plni žárlivosti, protože na vás útočí tentýž duch."

O posedlosti řekl P. Vella, že sama o sobě není hříchem. Daleko vážnější je žít ve hříchu než být ďábelsky posedlým.

"V případě posedlosti smí jedině exorcista nařídít zlému duchu, aby odešel. Je to kněz, který má pro konkrétní případ od biskupa pověření. Když se budete modlit a budete mít podezření, že někdo z přítomných lidí je posedlý, je lépe vyhledat kněze, aby mohl rozlišit, o co jde."

V Napajedlích byla také řeč o tzv. vnitřních zraněních, která si mnozí lidé nesou životem možná už z dob svého dětství a která ke svým útokům často využívá právě ďábel. Nechybělo ani varování před satanismem, černou a bílou magií a nejrůznějšími okultními praktikami. P. Vella rovněž uvedl, že se setkal s mnoha případy exorcismů u lidí, kteří se věnovali orientálním náboženstvím a cvičením (jóga, karate apod.). Není žádným překvapením, že exorcisté nacházejí satanistické prvky také v produkcích některých rockových či heavymetalových skupin.

V současné době se připravuje publikace, která bude tuto problematiku rozebírat podrobněji a shrne myšlenky P. Eliase Velly jak z Napajedel, tak i z jeho vystoupení v Kostelním Vydří.

-vc-

BRÁTR V KRISTU

Nedávno jsem byl na přednášce Dr. Jary Křivohlavého (křesťanský psycholog, známý např. knihou Já a Ty), který mimo jiné řekl, že člověk - každý člověk - by si měl hledat mezi lidmi druhého člověka, přítele, který mu bude velmi blízký, který ho bude mít rád, bude mu na něm záležet, který mu vždy vyjde vstříc - prostě takřikajíc bratra v Kristu.

Je to jistě pěkná myšlenka a je na ní hodně pravdy.

Já jsem ale o tom přemýšlel a došel k tomuto závěru:

Jestliže my máme hledat takového člověka a máme ho najít a vůbec mít naději, že ho nalezneme, potom musíme udělat také něco pro to, aby takoví lidé existovali. A jak to udělat?

Především určitě ne tím, že bychom někoho přesvědčovali, aby takovým člověkem byl, i když i to může být, ale především musíme **začít od sebe!!!** Především **my** musíme být tímto lidmi. Aby někdo mohl mít a najít takového člověka, musí ten člověk existovat. A kdo to má být? Někdo druhý? Když si to takhle řekne každý, tak takového člověka nikdo nenajde.

Ale když si řekneme, že my se staneme tímto člověkem, potom jeden i více lidí má šanci, že takového člověka naleznou. Protože my máme tu vý-

hodu, že můžeme tímto člověkem být více lidem. A že je to možné, o tom svědčí příklady, které znám osobně z praxe. Já jsem takového člověka našel. Chtěl bych však k tomu ještě podotknout, že být takovým člověkem není žádná "procházka růžovým sadem". Pokud to má být skutečně

upřímné a pokud máme být oporou lidem, vyžaduje to mnoho sebezáporu, obětí, času atd. Prakticky to vyžaduje z naší strany mnoho lásky k bližnímu. Takže - moje myšlenka není vlastně nic nového, sám Pán Ježíš ji vyslovil jako druhé nejvyšší přikázání - miluj svého bližního, jako sám sebe. *fd*

VRÁTÍME SE OPĚT K BIBLI?

Bible je živé Boží slovo, kterým nám Bůh ukazuje život.

Všechna mariánská zjevení jsou jen připomenutím Božího zjevení. Toho, čím nás Bůh oslovil již ve Starém zákoně a čím k nám promlouvá v Novém zákoně skrze Ježíše Krista.

Je tedy zákonitě, že nám i Panna Maria, dobrá matka naše a matka církve, připomíná v jednotě s církví právě Písmo svaté.

Pokusme se znovu najít svou cestu k Božimu slovu, k opravdovému zdroji! Pro některé čtenáře Světla to bude pozvání k cestě, kterou jsme šli již téměř před deseti lety v útulném šlapanickém kostele.

Učit se žít Boží slovo, učit se rozjímat.

Na této cestě mají podíl mnozí a nejvíce rada a pomoc P. Cyrila Vojtěcha Kodeta.

Pojďme touto cestou. Zveme na ni laiky, kteří se scházejí ve společenstvích, kněze, kteří se znovu vrátí k biblickým hodinám se svou farností, mladé křesťany, kteří chtějí jít cestou Božího slova.

Způsob, který vám budeme pravidelně v našem Světle ukazovat, je jeden z mnoha. Má snad jen jednu výhodu. Že tento způsob byl skutečně světlem pro stovky katolíků ze Šlapanic, Brna a širokého okolí.

V dnešní době už nehrozí přímý odpor totalitního režimu proti cestě Božích dětí. O to silnější je však odpor nepřímý. I na nás je patrný. *fd*

O DEMOKRACII

Mnohý dnešní člověk je dnes snadno uváděn do zmatku nesprávným výkladem slova demokracie. Demokracie bezpochyby zajišťuje účast občanů na politickém rozhodování. Poskytuje občanům velkou příležitost volit a kontrolovat plnění volebních slibů. Bylo by však nesprávné, pokud by si někdo domýšlel, že demokratická svoboda snad dosvědčuje to, že všechno na světě jde měnit podle toho, jak rozhodne demokratická většina. Bylo by nesprávné se domýšlet, že lidé vlastně nikdy nemohou poznat skutečnou pravdu, protože se v demokracii všechno řídí názorem většiny. Jako by názor většiny byl něčím všemocným. Jako by to, co se zjistí výzkumem veřejného mínění, muselo být směřovat pro pravdu, ať už vědeckou nebo morální. Vlastně tu jde o sklon jaksi přeceňovat nebo dokonce povyšovat jako modlu většinovou zásadu. Proto se zde dnes "projevuje sklon k tvrzení, že názor o nepoznatelnosti pravdy je filozofií a základním postojem, jež odpovídají demokracii" (Centesimus annus, 46).

Předně je třeba si připomenout, co to vlastně je demokracie. Demokracie znamená vládu všeho lidu, totiž všech dospělých občanů. Je to vláda všech ve prospěch všech, a nikoli jen vláda většiny. Základním zákonem demokracie je všeobecné hlasovací právo.

Svatý Otec zdůrazňuje, že "pravá demokracie je možná pouze v právním státě". Co to znamená? Značí to, že státní moc je vykonávána v rámci právního zřízení, a vztahy mezi občany a zařízeními jsou právně vymezeny. Zákonodárná moc se musí při tvorbě zákonů pohybovat v mezích, daných ústavními předpisy a je vázána nějakým postupem. Tento postup spočívá v předložení návrhu zákona, diskursi a hlasování o návrhu v parlamentu, potvrzení přijatého zákona hlavou státu a konečně ve vyhlášení a zveřejnění zákona. Kdyby zákonodárná moc nedodržela tento postup, zákon by neplatil. Rovněž výkonná a

soudní moc je vázána zákonem a postupy.

Demokracie se liší od jiných vládních forem tím, že má vlastní *vládní metodu*. V čem spočívá? V tom, že **většina se ujímá vlády a menšina, tzv. opozice, ji kontroluje**. Nepostradatelnou podmínkou demokracie je ochrana těchto práv většiny i menšiny. Při této většinové zásadě jde tedy o zvláštní metodu, kterou demokratický stát uplatňuje svou moc. Tuto vládní metodu ovšem nelze vztažovat na celý kulturní život občanské společnosti. Vždyť je mnoho kulturních oblastí, které se v podstatě vymykají dosahu působnosti státu. Tak ani demokratický stát přirozeně nemůže nijak přímo působit na vědecké objevy, filozofické myšlení, utváření jazykové kultury, vytvoření uměleckého díla, rozvoj mravních ctností v člověku, na vztah člověka k Bohu, apod. Může ovšem, a také by měl, nepřímo usnadňovat kulturní rozvoj občanů.

*Předností demokracie je, že zabezpečuje svobodu občanů. Umožňuje jim spoluúčast na rozhodování a správě státu, podněcuje jejich zapojenost a vede je k porozumění pro veřejné záležitosti. Slabinou demokracie je, že se snadno uchyluje k neplodnému, jalovému řečnění, sporům, diktatuře politických stran, úplatkářství, modloslužbě většiny. Když totiž vládní metoda demokracie vystoupí z břehů, které přirozeně ohraničují její pravomoc, potom se demokracie zvrhne v patvar. Řekové nazývali takový zvrhlý patvar jako *demagogii*. Dnes tímto označením rozumíme spíše způsob pobuřování lidí pomocí falešných důvodů. Když se ale k tomuto způsobu překrucování veřejného mínění zneužijí moderní hromadné sdělovací prostředky, pak se dá mluvit o skutečné diktatuře bezbožných lidumilů.*

Hrozí-li někde nebezpečí takového zvrhnutí demokracie, pak se každý ptá, odkud to pochází? Kde je nejhlubší příčina? Jan Pavel II. uvádí, že

"není-li uznávána žádná konečná pravda, která řídí politické jednání a dává mu zaměření, pak lze ideje a přesvědčení snadno zneužít pro mocenské účely". Jak dokazují dějiny, demokracie bez hodnot se snadno mění v totalitu" (CA 46).

Stačí si vzpomenout na poměry v Německu před nástupem nacismu, nebo na Rusko před nástupem bolševismu, nebo v Itálii před výbuchem fašismu.

Je důležité, aby celá kultura - a to má Jan Pavel II. obzvláště na zřeteli v tomto článku encykliky Centesimus annus - byla proniknuta pevným přesvědčením, že **pravda se nezjišťuje podle toho, jak hlasuje většina, ale že je nějaká konečná pravda sama o sobě**.

Základem tohoto kulturního smýšlení, hodnocení, názoru, projevu, postoje, chování a jednání je pevná a neměnná pravda. Kdyby se politická kultura vzdala tohoto přesvědčení, tak vlastně kope hrob pro demokracii. Znamená to ohrožení člověka v tom, čím on sám přesahuje politické poměry. Znamená to ohrožení základních lidských práv každého občana.

Volejme spolu s našim největším básníkem Janem Zahradníčkem, který na vlastní kůži prožil a protrpěl totalitu hnědou i rudou:

Podé mnou propast štekající a tam cimbuří plné hvězd.

Tam Město Boží, přes něž se roz-přahuje a letí

všechno objímaje, všechno podpiraje

Jeho kříž

v podnoží země zapuštěný...

Na tom kříži

Petr v Římě byl umučen hlavou dolů.

Je to hlava révy, jejíž úponky obrůstají už celý svět.

Nachýlená zeď světa obrostlá révou Církve...

Ó zdvihni nás, Kriste, do svobody slávy své!

Ó zdvihni nás, Kříži, do svobody slávy své!

P. Tomáš Bahounek OP

DEJ A BŮDE TI DÁNO

Tato jednoduchá rovnice, které nás naučil Pán Ježíš a rozumí jí dobře i člověk neznající násobilku, platí a bude platit vždy u lidí, kteří berou evangelium doslova. Vyprávěl mi venkovský kněz, jak na Velký pátek poslal na záchranu padajícího kostela dva tisíce. Kde je vzal, tu je vzal, ale neukradl. Po večerní velkopáteční liturgii ohlásil věřícím, že bude ještě zpovídat. V kostele bylo přítmi a svítila jen silná svíce před oltářem svatého kříže. Pod kůrem čekala skupina kajicníků. Naposledy přistoupila k svátosti smíření neznámá žena. Po kněžském rozhršení řekla: "Pane faráři, ráda bych dala něco na kostel. My podnikáme, daří se nám a chci z vděčnosti pomoci kostelu." Kněz odpověděl: "Paní, u dveří je pokladnička, tam to vložte a já vám upřímně

děkuji." Neznámá návštěvnice šeptala: "Je to větší obnos." "Tož mi to dejte do ruky," odpověděl správce farnosti. Když poslední člověk opustil dům Boží, uzamknul pan farář kostel a šel na faru. Doma se podíval, co drží v dlani, a měl tam tři zbrusu nové tisícovky. Ráno vydal dvě a večer mu zůstaly tři.

Jiný kněz mi pověděl podobný případ. V Katolickém týdeníku uveřejnil farní úřad od Kolína prosbu o příspěvky na obnovu kostela. Ten duchovní pastýř neváhal, sbalil pár tisícovek a poslal prosebníkovi. Přišel mu děkovný list, kde psal onen žebravý (myšleno v dobrém) kněz, že na inzerát ještě nikdo jiný neodpověděl. A dárce zkrátka nepřišel. Jedna babička mu poslala na kostel tisícovku a odjinud přišla pětistovka, takže co vydal, měl téměř opět zpátky.

Není pouze púst od masa, púst o chlebě a vodě, je taky púst odřikání nemít vše, co oči vidí a po čem tělo touží, člověk nemusí všechno vidět, všude cestovat a u všeho být. Kdo se takto odřiká, hodně ušetří a má z čeho rozdávat a pomáhat. Co jsme viděli nebo čeho jsme užili, to se rozplyne, to co jsme rádi darovali, to zůstane.

Říká Písmo, že veselého dárce miluje Bůh, toho, kdo dává a pomáhá bez dlouhé úvahy. Kdo nejdříve dělá propočít, klade vedle sebe důvody pro i proti, ten nakonec nic nedá.

Jednou se řešil problém, zda dávat každému, kdo natahuje ruku, nebo každého odmítnout. Je ponižující vyžádat si od prosebníka občanský průkaz a opisovat si adresu, aby snad ten člověk s půjčenou bankovkou neupláchl. V denním tisku čteme, jak

podvodníci pod slibem sehnat zahraniční bourák nebo pěkný byt vylákali od důvěřivých občanů statistice, a my budeme v dlani převracet padesátikorunu a budeme se o ni strachovat? Tou mincí dárci nezchudne a obdarovaný si za ni banket nepořídí. Ale snad jste pomohli bližnímu, aby měl svačinku a autobusem popojel zas o kus dál.

Kdo četl životopis alexandrijského patriarchy sv. Jana Almužníka, ten se dozvěděl o tomto dobrotivém světcí, že při cestě městem uděloval jeho sekretář almužny žebračům. Jednou si průvodce patriarchy všimnul, že nějaký vykutálený žebraček se přestrojuje a o kus dál zase nastavuje ruku. Sekretář na toho podvodníka upozornil svatého kněze a ten klidně odpověděl: "A co když to je Kristus, který mě takto zkouší?"

Jaroslav Olšava

KŘEŠŤANSKÁ REFLEXE V MARCELOVĚ FILOZOFII

Před 20 lety, dne 9. října 1973, zemřel významný francouzský filozof, literární kritik, dramatik a představitel katolického existencialismu Gabriel Honoré Marcel. Narodil se 7. 12. 1889 v Paříži. Školní léta prožíval nejenom ve svědomitě naplňování studijních povinností, ale i v uskuťčňování osobních zájmů - v horlivém čtení zajímavé literatury, v pořizování známů, učení cizích jazyků, studií historie a teorie dramatu. Mimořádné nadání ho pohánělo k rychlému čerpání vědomostí a tak již ve dvaceti letech se stal profesorem filozofie na vysokých školách v Paříži a v jihofrancouzském univerzitním městě Montpellier.

Gabriel Marcel ve svém filozofickém dile rozpracovává křesťanský existencialismus tak, aby došlo k harmonii mezi renezančně romantickým myšlením a křesťanskou tradicí. Jeho filozofie, často zvaná novosokratovská, se jeví jako specifická reflexe narušeného světa soudobé civilizace. Marcel metodicky rozebírá vztahy mezi lidmi, jež spočívají na lásce, naději, věrnosti a víře. Naproti tomu vazby, které prorůstají všednodenní sociální prostředí, jsou založeny na bázi "mít". Společnost, ve které tyto vztahy převládají, je společnost neupřímnosti, nevěry, nenávisti a zrady. Esencí jeho filozofie je morální výrok "Být, nikoli mít". Proto Marcel patří ke kritikům odcizení člověka.

V první své knize Člověk jako poutník (1944) se snaží proniknout k nejvládnější podstatě člověka. Rozebírá význam lásky, přátelství a v této analýze se současně vyjadřuje k pojmu "radost". Podle něho je radost

UŽ JSTE BYLI V BÍLÉ VODĚ?

Bílá Voda je naší nejsevernější obcí ve Slezsku. Leží na česko-polské hranici, za kterou na Bílou Vodu plynule navazuje polská obec Kamienica, která je místní částí města Paczkow. Bílá Voda je obklopena polským územím ze tří stran. Hraniční přechod zde však zřízen není, a i když máte u sebe pas, hraniční čáru nesmíte překročit. Z polské strany je hranice poměrně pečlivě hlídána a při vniknutí na cizí území se vystavujete nebezpečí komplikací a pokut. Nejbližší trvalý hraniční přechod se nachází až v Mikulovicích, vzdálených odtud asi 40 kilometrů. Ve vzdálenosti 9 kilometrů leží moravské město Javorník. Odtud vede do Bílé Vody částečně přímo po státní hranici jediná silnice, po které se z Bílé Vody musíte opět vrátit.

Přesto měla Bílá Voda poměrně bohatou historii. V roce 1727 začali v Bílé Vodě (tehdy Weisswasser) působit piaristé. Měli zde triviální školu, gymnázium, dvouletou filozofii a tzv. hlavní školu, která připravovala pro studium na latinských školách. Bývalo zde na 300 žáků, které učilo 16 profesorů a učitelů. Stály zde patrové domy, ve kterých byli žáci ubytováni. Na filozofii přestali piaristé učit v roce 1787, gymnázium fungovalo do roku 1829 a na hlavní škole učili piaristé do roku 1872. Poslední piarista P. Adolf Pospíšil zemřel v Bílé Vodě v roce 1938.

Pro svou odlehlost se po komunistickém převzetí moci a po zastavení činnosti řádů v roce 1950 stala Bílá Voda místem, kam režim odsouval z očí veřejnosti řádové sestry. Původně v této obci působily jen Školské sestry, které sem historicky patří a které zde mají tři domy. Rozsáhlý objekt piaristického kláštera byl po válce využíván při odsunu Němců a potom byl prázdný. Do tohoto kláštera a do objektů Školských sester začaly být přiváženy řeholnice z celé republiky.

Vznikl charitní domov sester, který získával v Bílé Vodě další domy. Jejich počet se postupně zvýšil až na dvacet. Některé postavila nebo koupila přímo Charita, jiné si vybudovaly za své prostředky samy sestry a Charitě je po dokončení vycuceně darovaly. V Bílé Vodě bydlelo současně až 450 sester z 16 různých kongregací a

plnosti, výtrysk bytí. Všechno, co přináší radost, má vyšší hodnotu. Z dalších Marcelových děl je sbírka studií a esejů Filozofie naděje, Metafyzický deník, Muž Boží, Hořící kaple aj. Některé myšlenky z těchto prací byly uplatněny v pastorální konstituci Gaudium et spes, přijaté II. vatikánským concilem. Ke značnému vlivu filozofie G. H. Marcela ve Francii i za oceánem přispěla jeho dramata.

Stanislav Zeman

řádů. Představovaly dvě třetiny z celkového počtu obyvatel obce. Pro většinu z nich to bylo poslední místo působení a na bělovodském hřbitově je jich kolem 700 pohřbeno. Ani kněží se nedostávali do Bílé Vody náhodně. Například nynější duchovní správce sester P. Kajetán Matonoha SDB byl 18 let bez státního souhlasu, než mu bylo v roce 1968 dovoleno působit alespoň u zdejších sester. Všem byl nadřizen státem dosazený vedoucí Charity. Pro sestry i kněze platil přísný domácí řád, který značně omezoval jejich svobodu pohybu mimo obec a přijímání návštěv.

Když se nyní řádové sestry vrací do svých domů ve vnitrozemí (v současnosti je v Bílé Vodě už jen asi 160 řeholnic z šesti kongregací), vznikla otázka, jak využít uvolněných objektů v Bílé Vodě. Charitní centrum letos zkusilo využít tři prázdné domy pro rekreační pobyty věřících. V Bílé Vodě je poměrně čisté životní prostředí a klid, v blízkém okolí najdete bezpočet možností k výletům i sbírání lesních plodů v zalesněném pohoří Rychlebských hor, rekreanti si tu mohou dobře odpočinout.

Jak říká vedoucí Charitního centra v Bílé Vodě ing. Milan Uhlíř, letos to byl jen první pokus, který měl myšlenku rekreaci vyzkoušet v praxi a umožnit v budoucnu její realizaci na profesionálnější úrovni. Návštěvníci nemohli očekávat v domech po sestrách žádný velký přepych a také strava z centrální vývařovny byla poměrně jednoduchá, ale můžeme říci, že rekreace v Bílé Vodě byla také velmi levná. Zájem byl veliký a o prázdninách byla kapacita 110 lůžek plně obsazena.

Ukázalo se, že rekreanti by zde uvítali i určitý duchovní program. Chtěli by více využít atmosféry a možnosti duchovního centra, které zde komunisté nechtěně vytvořili. Podívat se za sestrami, vyslechnout si přednášku řádového kněze, dozvědět se něco o historii apod. To vše by se mohlo uskutečnit v budoucnu. Je totiž pravda, že zatím byla Bílá Voda vyborným místem pro nenáročnou rekreaci za dobrého počasí. Při nepříznivých klimatických podmínkách by rekreanti potřebovali širší zázemí přímo v rámci ubytoven.

Jaká budoucnost čeká Bílou Vodu a zdejší Charitní centrum, dnes ještě není přesně rozhodnuto. Uvažuje se o domově důchodců pro věřící lidi, kterým by nevedala odlehlost místa, o přechodných pobytech pro vyléčené pacienty z psychiatrické a protialkoholní léčebny, kteří by se hned neměli vracet do svého domácího narušeného prostředí, k oživení místa by jistě přispělo, kdyby se zde začalo i něco vyrábět. Do výrobní činnosti by se potom mohli zapojit podle svého zájmu i důchodci a lidé na postpsychiatrickém pobytu. V budoucnu se zde snad podaří otevřít i stálý hraniční přechod.

-uc-

NOVÝ KATECHISMUS O MODLITBĚ

Nový katechismus se opírá především o dokumenty Druhého vatikánského koncilu, jakož i o všechny dokumenty následující, i o dokumenty starší doby. Shromažďuje v pravém slova smyslu "staré i nové".

My se dnes chceme zamyslet nad první částí tohoto katechismu, která má krásnou pasáž "O povolání k modlitbě". Kde je kořen tohoto povolání? Zde je zdůrazněno, že "kořenem povolání celého lidstva k modlitbě je stvoření". Následuje opět další revoluční výraz: modlitba je dar. Volání člověka k Bohu v modlitbě je vlastně odpovědí na volání Boha k člověku. Ve starších katechismech se nikde nevyskytuje ani další výraz, který zní: zjevení modlitby. Znamená to, že modlitba je něčím tak jedinečným a neopakovatelným, že můžeme o ní hovořit jako o zjevení, o jediné skutečnosti.

"Modlitba je pozdvižení duše i srdce k Bohu nebo prosba k Bohu o opravdové statky. Bůh volá neúnavně každého člověka k setkání s Bohem. Modlitba provází dějiny spásy jako opravdové volání Boží k člověku a volání člověka k Bohu. Modlitba Abrahamova a modlitba Jakubova je jako boj víry, který je veden s důvěrou v Boží věrnost a s jistotou vítězství, jež je slíbeno těm, kdo vytrvají.

Modlitba Mojžíšova odpovídá na iniciativy živého Boha k osvobození

Božího lidu. Je to obraz přimlvy jediného živého prostředníka Ježíše Krista. Modlitba Božího lidu se rozvíjí ve stínu stánku Božího, archy úmluvy a práva. Děje se tak pod vedením pasy-týřů, zvláště krále Davida a proroků. Proroci volají k obrácení srdce a za lid se přimlouvají. Hledají tvář Boží. Význačným svěděctvím modlitby jsou žalmy. Vztahují se na všechny doby dějin. Pamatují na splněná zaslíbení a doufají v příchod Mesiáše. Protože se žalmy splnily v Kristu, patří podstatně a trvale k modlitbě Cirkve. Odpovídají lidem všech stavů a všech časů."

Tak hovoří nový katechismus o modlitbě. Modlitbou prožíváme tajemství víry. Jak bychom nejlépe česky vyjádřili to, co tvoří podstatu modlitby? Podle nového katechismu se jedná o "setkání srdcí". Je to svazek, aliance Boha s člověkem, společenství života s celou Nejsvětější Trojicí. Jsme dětmi Otcovými, tělem Kristovým a chrámem Ducha svatého. Každý tento výraz by stál za denní meditaci.

Starý zákon nám ukazuje modlitbu jako boj. Modlitba lehká, která jen povznáší bez bolesti, v pravém slova smyslu není modlitbou, neboť modlitba bojuje. Abraham bojuje se sebou, když má uposlechnout Hospodinova příkazu, aby obětoval Izáka. Jakub

"zápasí s Bohem" o Jeho požehnání. V Novém zákoně příkladem člověka, který modlitbou skutečně bojuje, je Panna Maria. Vzpomeňme na její vnitřní zápas, když měla dát souhlas k tomu, aby byla matkou Vykupitele. My víme, že to nebyla snadná záležitost, neboť nesla s sebou riziko ukamenování. Šlo o boj zdánlivě prohraný, když Ježíš Kristus umírá na Kalvárii. Ona stojí pod křížem jako matka zločince odsouzeného na smrt, ačkoliv o Ném bylo předpověděno, že bude králem a všichni Mu budou sloužit. To byl skutečný a pravý boj. Ten je vítězný jen tenkrát, když se vytrvá. Matka Boží je nám vzorem vytrvalosti. To platí pro každého z nás, víme, jaké boje máme sami se sebou, se světem, ve kterém žijeme.

K modlitbě zákonitě patří též to, co nazývá nový katechismus "iniciativou Boží". Bůh nás vyzývá, abychom šli cestou, kterou On nám ukazuje: ke kněžství, k řeholnímu životu, k manželství, k volbě povolání apod. Rozhodnout se není snadné, je to vždycky boj, který se nedá vybojovat jinak než modlitbou. Bůh ale vstupuje do tohoto zápasu na naší straně tak, jako v případě Mojžíšově, když ho vyvolil, aby vyvedl izraelský národ z Egypta. Mojžíš se bojí, Hospodin ho však ujišťuje, že On to bude, kdo Izraelity ochrání, kdo je bude provázet až do zaslíbené země. Boží iniciativa znamená osvobození. To osvobození, které paradoxně vyvrcholilo na Kalvárii. Je snad náhodou, že jediné Maria vytrvala, když všichni utekli? Ona jediná pod křížem Kristovým "pozvedá živou hostii" jako spoluvykupitelka, jako ta, která odpověděla jednoznačně kladně celou svou bytostí na iniciativu Boží. Neměli bychom zaujmout tentýž postoj při nejsvětější oběti mše svaté, která je zpřítomněním kalvárské oběti Kristovy? Maria je nám zde vzorem a pomocnicí. Svět potřebuje vykoupění. My, křesťané, máme být jeho spoluvykupiteli s Kristem.

Sv. Otec hovořil nedávno o tom, že nemocná demokracie je stejně nebezpečná jako diktatura. My věřící máme poslání zabránit tomu. Boží iniciativa nás k němu vybízí. Jak? Především modlitbou, bojem o to, abych já splnil ten úkol, který mi dává Bůh. Jen modlitba mi objasní, co mám konkrétního podniknout, aby svět kolem mne byl lepší. Modlitba mi také umožní mé vlastní vnitřní obrácení, abych plnil to, co si Bůh přeje.

Maria, pouč nás, prosíme, že modlitba není jen odříkávání, ale vztah lásky k Bohu, odpověď na Boží iniciativu a zároveň i boj, který s Bohem bude vždycky dobojován až k vítěznému konci.

P. Prof. Stanislav Krátký

(Pozn. redakce: stránky nového katechismu budeme otevírat i v příštích číslech "SVĚTLA".)

ZE SVĚTA ...

* Západní sdělovací prostředky různě reagují na Jelcinovo rozhodnutí rozpustit ruský parlament. Naprostá většina chválí tento čin a poukazuje na to, že současný ruský parlament je bolševickým pozůstatkem. Americký New York Times však uvádí, že současný ruský parlament byl prý řádně zvolen v r. 1990 za Gorbačova v průběhu jeho reformem.

* V Bosně se situace ještě více komplikuje přestřelkami a boji mezi samotnými muslimy, konkrétně mezi stoupenci prezidenta Izetbegoviče a jeho rivala Abdiče.

* Podle sdělení Společnosti pro rumunskou kulturu na Ukrajině je rumunská menšina v této zemi násilně utlačována. Ukrajinské úřady nespĺnily svůj slib otevřít rumunské menšinové školy a v posledních dnech zakázaly jediný v rumunštině vycházející deník.

* Chorvatský prezident Franjo Tuđman ostře napadl Rusko jako bolševického spojence Srbska, bez jehož pomoci by nemohlo vyvíjet svoji agresi. Současně kritizoval jednotky OSN pro nečinnost ve věci konfliktu.

Z DOMOVA ...

* V porovnání se Slovenskem jsou dnes v ČR podstatně levnější základní potraviny. Zatímco v ČR se musí pracovat na 1 kg chleba 25 minut, na Slovensku 36, na litr mléka 18 minut, na Slovensku 27, na 1 kg šunky 2 hod 40 min, na Slovensku 3 hod 13 min.

* Podle vyjádření předsedy poslanceckého klubu KDS M. Bendy nevyučuje jeho strana v nadcházejících komunálních volbách místní koalice se Sládkovými republikány.

* Na většině vysokých škol došlo v tomto školním roce k dalšímu zvýšení kolejného. Celkově platí studenti 300-400 Kč měsíčně.

* Prezident Václav Havel se nedomnívá, že by v současné době bylo moudré a prospěšné vypouštět pasáž o senátu z ústavy ČR. Argumentuje tím, že v opačném případě by bylo třeba přebudovat celou ústavu.

* Poslanec za Levý blok Vratislav Votava řečnil na shromáždění anarchistů na Staroměstském náměstí v Praze. Je považován za mluvčího zájmů anarchistů na půdě parlamentu. V poslední době jsou s ním ale anarchisté nespokojeni pro údajně "slabé" prosazování jejich zájmů.

ZASVĚCENÍ 5. 7. 1993

Maria, naše nebeská Matko!
Pod Tvou péčí je tak bezpečno a sladko.
Proto dnes spěcháme ve Tvé objetí,
kěž každá duše se Tobě zasvětil!

Ty jsi Maminka něžná a starostlivá,
Tvé oko se na nás s láskou dívá.
Ty vidíš, že světu víno víry dochází
a proto je všude tolik nesnází.

Proto se stále někde zjevuješ,
prosíš, žehnáš a varuješ:
„Udělejte, co vám říká můj a Boží Syn!
Litujte všichni svojich vin!
Jen ten, kdo bude připraven,
vejde do věčné radosti a bude zachráněn“.

Maria, zasvěcujeme Ti dnes sebe,
svoje domovy, příbuzné i přátele,
celou naší zem!
Všechny nás do své péče a ochrany vem!
Veď nás, Ženo oděná sluncem!
S Tebou poslední bitvu
se zlým duchem vyhrajem.

Pak přijde zase Ježíš na tento svět
a nastane požehnaných tisíc let,
kdy moc Zlého zlomena bude ve světě
a zavládne láska a Boží řád na této planetě.

Irena Schwarzová

MARTA A MARIE

My se dnes snadno dostáváme do situace Marty z evangelia. Máme hodně práce a málo času. Nestačíme se silami a býváme nervózní. Marta se často zobrazuje s mísou plného jídla, pospíchá a šaty jen za ní vlají.

Nemáme čas! To je slágr doby. Život prožíváme v ustavičném pokluse. Jsme jedno z nejspěchanějších pokolení, jaké se kdy vůbec objevilo na naší Zemi, ale jsme také jedno z nejnervóznějších a nejhlučnějších pokolení.

Žijeme neustále pod časovým tlakem. Hodinky, které máme na ruce nás stále pohánějí dopředu a naše oči instinktivně směřují k jejich ručičkám. Nedávno řekla Panna Maria, že nemá ráda, když se lidi při modlitbě dívají na hodinky.

Především nemají rodiče čas na svoje děti. Proto je zasypávají hromadami hraček, anebo což je ještě horší, nechávají je napospas elektrické babičce - televizi. Podle průzkumu pensylvánské univerzity se promítá v americké televizi každou hodinu 32 násilných činů. Dvanáctileté dítě dostane za rok do podvědomí v televizi 1.800 vražd. Může mít takové dítě ještě zájem o něco vyššího a krásnějšího? Německá televize vysílá pro děti již od pěti hodin ráno.

Obraz z našich ulic. Ráno mladá matka jednou rukou tlačí kočárek a druhou táhne za sebou malé plačící dítě. Pospíchá se do jeslí a do školky, kam se děti uloží jako zavazadla do úschovny a večer se vyzvednou. A přece to nejlepší co mohou rodiče dát dětem, je investovat do nich čas a lásku.

Učitelka kreslení dala čtvrtákům za úlohu namalovat otce o zaměstnání. Na jedné kresbě bylo vidět otce pohodlně usazeného v křesle, před sebou široce rozevřené noviny - noviny to je izolační páska, která ho dělí od rodiny - a z úst mu vycházejí slova: "Nemám čas, dej pokoj, počkej až zítra, že ti jednu vrazím..."

Jenže příroda se mstí. Jak si kdo ustele, tak si lehne. Kdosi řekl, že domovy důchodců jsou pomstou za jesle. Až děti dorostou a rodiče zestárnou, strčí je do starobince, kde budou uchovávaní ze soucitu jako starý opotřebovaný inventář a bude to vyrovnané, bude to jedna - jedna.

Žádné nebezpečí dnes nás tolik neohrožuje, jako nebezpečí nemít čas na Pána Boha a na svou duši. Kolik času my dnes věnujeme modlitbě, setkávání se s Bohem? Marie si sedla Ježíšovi k nohám a dostala pochvalu. Ne proto, že se seděla, ale za to kvůli čemu seděla. Marta si nevybrala nic zlého. Vždyť starost o potřeby těla je důležitá. Dostala pokárání, protože vybuchla. Marie si vybrala lepší. Dala přednost potřebám duše a to je trvanlivější a nekonečně cennější, než to, co se dává tělu.

Nemám čas! A kolik času se dnes věnuje televizi, která se stala nepostradatelnou součástí každé domácnosti. Kdyby křesťané tolik času co věnují televizi věnovali modlitbě, svět by dnes vypadal jinak. Není jen čas přítomný, minulý a budoucí, ale je i čas ztracený. Den bez modlitby je psychicky prázdny, zbytečný.

Jeden podnikatel si zavolal na oběd kněze. Při obědě stále zvonil telefon. Domácí pán musel každou chvíli odběhnout, omlouval se svému hostu - promiňte, dnes si člověk nemůže dovolit ztratit ani minutu. Kněz mu odpověděl - mám vážné obavy, že ztratíte věčnost. I dnes platí Kristovo slovo - co prospěje člověku, když získal celý svět, ale duši při tom ztratil? Bůh nás poslal na tento svět jen proto, abychom si udělali čas pro něho. Když my teď nebudeme mít čas

pro něho, nebude mít On potom pro nás čas na věky.

V 60. letech působil v Německu známý televizní kazatel Otec Leppich, kázával na náměstích i na ulicích. Dopravní inspektorát v Hamburgu mu jednou dovolil kázat na rušné křižovatce. Otec Leppich se vyšplhal na střechu svého auta a začal mluvit do mikrofonu. Měl na to čas pět minut. Za chvíli se ozvalo z policejního vozu - Otče, váš čas skončil. Stačil ještě dodat - ano můj čas skončil. Ale jednou skončí také tvůj čas. Pro každého z nás čas jednou skončí.

Všichni máme od Boha vyměřený čas. Bůh má ve svém kalendáři poznačený termín, který určitě nepřehlédne. A to je hodina naší smrti. Čas, který nám Bůh dává, má hodnotu věčnosti.

P. Kajetán OFM Cap.

O SOUKROMÝCH ZJEVENÍCH

Karl Rahner

Soukromá zjevení jsou svou podstatou příkazem, podle kterého mají křesťané jednat v určité historické situaci. V zásadě nejde o nové tvrzení, ale o nový příkaz.

Ve skutečnosti přináší zjevení jen to, co už dávno známe z věrouky a teologie. A přece nejde o nic zbytečného, ani o "nebeský kurz na opakování všeobecného zjevení", ani o intelektuální maieutiku (to jest Sokratovo umění, jak pomoci umných otázek a odpovědí vytáhnout z člověka správné poznání), která slouží na poznání čehosi, k čemu by se člověk mohl v zásadě dopracovat i bez této pomoci. *Protože to, co v určité situaci je nutno konat jako Boží vůli, se nedá logicky jednoznačně odvodit pouze ze všeobecných zásad dogmatiky a morálky, a to ani tehdy, když si pomůžeme rozbořením dané situace.* Takové teoretické úvahy mohou vymezit prostor správného a vyžadovaného jednání člověka (v mnohých případech nepochybně do té míry, až bude jasné, jak je třeba si počínat).

Proto jsou ve všech případech nevyhnutelné, ale zásadně nemohou určit, které z různých rozhodnutí, možných v rámci tohoto prostoru, je skutečně v souladu s Boží vůlí a jak

je třeba k němu přistupovat.

Zdá se nám, že podstatou prorockého "soukromého zjevení" v křesťanském smyslu je příkaz, který Bůh vnukl jednomu údu Církve a kterým oznamuje, jak má Církev jednat v určité historické situaci.

Vedle úřadu, který se předává kladením rukou, musí však v Církvi vždy existovat i prorocké povolání, které nepřenáší jeden člověk na druhého. Ani jeden z těchto dvou darů nemůže nahradit ten druhý.

Prorocství mají tedy v Církvi i přes ukončenost Zjevení svůj nezastupitelný význam, který není možno nahradit všeobecnou teologickou teorií, ani přirozenou, či nadpřirozenou moudrostí Církevního úřadu jako takového, ani mystikou (ve smyslu co možná nejčistějšího nazírání bez vizí).

Ale právě proto se stává náležitou otázkou, jak je možné pravé vidění, nebeská poselství, prorocství, odlišit od lidských (přirozených a chorobných), či takových, které vyvolává zlý duch?"

Je nutné pečlivě a individuálně rozlišování duchů (1 Jan 4,1).

Karl Rahner

MODLITBA:

"Děkujeme Ti Bože, že jsi skrze svého služebníka Karla ukázal správný pohled na mimořádné dary, které udílíš světu skrze svou služebnici Marii ve své Církvi a prosíme Tě, abys nás zbavoval nedůvěry a skepse, kterou pocítujeme tváří v tvář jevům, které nedokážeme vysvětlit svým rozumem. Neboť tys velký a vládněš celému světu na věky věků."

AMEN.

POSVĚCENÍ KULTURY

Tim, že člověk vtiskuje věcem svůj vlastní lidský ráz, význam, obsah, hodnotu, vytváří kulturu. Nejhlubší kořen kultury musí vyrůst z pevné a vhodné půdy, jinak by ji každá nepohoda vyvrátila. Rádný základ kultury je východiskem pro hodnocení a rozlišení dobra a zla, a pro stanovení toho, co je normální, od toho, co normální není. Měřítka rozlišení dobra a zla musí být nezávislé na lidské vůli. Musí vycházet z věcí samých, ale nikoli tak, že by přicházelo k člověku pouze zvenčí. Toto měřítko se také neřídí jen podle toho, co si v nějaké době nějací lidé o tom myslí, i kdyby jich byla většina. Měřítka dobra a zla má základ v řádu, který je vepsán do přirozenosti zdravého člověka. Bůh nejenže stvořil člověka, ale také do něho vložil zákon, kterým se člověk řídí, aby dosáhl všestranného dokonalého rozvoje. Je to tedy něco, co je člověku důvěrně známé, co je mu bytostně vlastní. Pokud člověk porušuje tento zákon, tak si škodí. Odvrací se od cesty k vlastnímu zdokonalení. Odvrací se tím i od Boha. Vždyť ráz vepsaný do lidské přirozenosti se neliší od nadpřirozeného rádu Božího.

Pokud se Boží zákon představuje jako Desatero, tedy jako něco, dostavujícího se ke člověku zvenčí, jde jen o něco jako návod k použití, který výrobce dodává k výrobku, aby jej uživatel správně používal k vlastnímu prospěchu; totiž postup, jak má člověk zacházet sám se sebou, s ostatními a se svým Původcem, aby došel dokonalosti.

Jan Pavel II. se zamýšlí ve 45. článku encykliky Centesimus annus, pro komunisté, jejichž nadvládou jsme trpěli po 40 let, nesnášeli náboženství, a hlavně katolické náboženství. Ještě dnes stojí za to se zamyslet nad tím, proč jsou komunisté stále tolik zaujati proti víře. Souviselo to právě s uvedenou otázkou. Sotva totiž člověk uzná věčné měřítko, totiž měřítko, které nepodléhá změnám, pak může být z tohoto měřítka hodnocen a posuzován. V encyklice se o tom píše: "Stát nebo strana, která věří, že dokáže uskutečňovat v dějinách naprosto dobro, a která sama sebe nadřazuje všem hodnotám, nemůže připustit, aby bylo uznáno věčné měřítko dobra a zla, lišící se od vůle vládnoucích kruhů. Toto měřítko by totiž mohlo sloužit ke kritickému posuzování jejich jednání" (Centesimus annus, 45).

Komunisté však byli a dodnes jsou, podobně jako jiní, kteří nyní tak vehementně prosazují společnost hojnosti, plní pýchy: Jediné naše cesta je správná! Jiná cesta není možná! Pouze my tomu nejlépe rozumíme! My vedeme národ k blahobytu! Musíme zajistit nezvratnost námi nastoupené cesty! atd. Tim se komunisté dříve nebo později dotkli lidských práv,

zejména lidské svobody, a to zejména svobody myšlení, svobody svědomí, svobody náboženské.

Kultura potřebuje věčný, tedy nestranný základ a měřítko. Toto měřítko a norma se nedá zjistit hlasováním lidí, ani statisticky, ani výzkumem veřejného mínění. Norma se odvozuje od řádu, který je vložen do lidského nitra. Současně je to nadpřirozený ráz Boží. Právě proto pojem kultury obsahuje něco posvátného. Lidé se snažili vyjádřit tento zákon svým zákonem, a přitom si byli vědomi toho, že je tento zákon nekonečně přesahující.

Nadpřirozené náboženství a všechno, co s ním souvisí v jeho vrcholných projevech, jako je církev katolická, tvoří sice součást lidské společnosti a kultury, ale přitom tuto společnost a kulturu přesahují. Přesahují společnost a kulturu zrovna tak, jako samotný Bůh přesahuje lidského tvora. Křesťanství a církev tedy na jedné straně tvoří součást lidské kultury; tvoří složku, ze které vychází do ostatních složek a celku lidské společnosti a kultury jakési kultivující proudění. Dává totiž všemu plnost smyslu, hloubku významu a lidský obsah. Zhodnocuje všechno, čeho se jen dotkne. To všechno křesťanství a církev konají ve společnosti na ryze přirozené úrovni. Přitom však na druhé straně křesťanství a církev, celou lidskou společnost a kulturu naprosto přesahují. Je to dáno jejich nadpřirozeným původem: Kristus; nadpřirozenými prostředky: svatosti; a nadpřirozeným cílem: spása.

Komunisté jsou nepříznivě zaujati proti každému náboženství. Avšak jejich odpor vůči křesťanství a katolické církvi je obzvlášť zatvrdělý a tvrdošíjný. Důvod? Všeobecnost katolické církve a to, že křesťanství tak naprosto, uceleně a výčerpávajícím způsobem zahrnuje každého člověka. Proto se zloba komunistů, jakož i jiných nepřátel Krista a jeho církve, usilujících o světovládu zase pomocí trhu a peněz, tolik vybíjí proti církvi katolické, proti římskému nástupci svatého Petra. Svatý Otec říká: "To vysvětluje, proč se totalitarismus snaží církev zničit nebo si ji alespoň podrobit."

Jak na to odpovídá církev? Podobně jako Kristus. Zejména po II. vatikánském concilu se v církvi jasně chápe, že dnešní soustředná totalita moci stejně jako rozptýlená totalita trhu a peněz, které výsledně vedou k omezení lidských práv a mrzačení člověka, jsou jedinečnou příležitostí pro církev. "Obranou svých svobod hájí církev zároveň svobodu člověka, který má být poslušen Boha více než člověka." (Centesimus annus, 45)

Prosme Pána také dnes, kdy se státní bezbožnost svou nelidskostí zhroutila, aby si lidé sami znovu nenasadili pouta nového otroctví.

Kdokoli totiž popírá Boha a tvrdí, že Boha nepotřebuje, ten znovu otvírá cestu k nelidskosti. Není-li Boha, pak si každý může dělat, co chce. Kdyby se český národ uchýlil k překotnému prosazování volného trhu, pojatému jako právo silnějšího, co nejvíce peněz a blahobytu, co nejvyšší úroveň spotřeby, tak musíme říci, že taková společnost a kultura by byla stejně prohnílá, jako komunistická společnost, která se snaží násilím vyvracet Boží zákon z lidských srdcí.

Výstižně to naznačuje sv. Matouš: "Když nečistý duch vyjde z člověka, potluje se po bezvodých místech a hledá odpočívnutí, ale nenalézá. Tu si řekne: 'Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel.' A když tam přijde, nalezne ho prázdň, vyčištěný a vyzdobený. Tu jde, přibere si sedm jiných duchů, horších než je sám, a vejdou a usadí se tam. Takový člověk je pak na tom na konci hůř, než byl na začátku. To se stane i tomuto zlému pokolení" (Mt 12,43-45).

Rozjímáme častěji o slovech našeho Pána: "Zůstaňte zde a bděte se mnou! Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení" (Mt 26,38,41).

P. Tomáš Bahounek OP

SMĚJEME SE S CÍRKVÍ

Na farním úřadě jednoho lázeňského města zvoní telefon. Ženský hlas chce vědět, jestli slavný zpěvák X. Y. bude zpívat při mši svaté i příští neděli.

"Bohužel ne," odpoví farář. "Ale Pán Bůh bude přesto přítomen."

Biskup se vydává na vizitační cestu po diecézi. Aby udělal vzácnému hostu radost, zeptá se jeden z farářů v biskupském sídle po jeho oblíbené krmí. A hospodyně tohoto faráře pak nese na stůj játra. Na biskupovi je vidět, že mu chutná.

Ale další farář má tutéž lstivou myšlenku a další také. No a - celou tu dobu je k obědu "biskupovo oblíbené jídlo".

"Dříve jsem vždycky litoval ubohého Promethea," funí biskup po této tortuře, "na jehož játrech se každého dne živil orel. Ale po téhle cestě lituji spíš toho orla."

DR. TEOLOGIE. U dveří bytu profesora dogmatiky někdo zvoní. Venku stojí vzrušeně vypadající dáma.

"Ach, dobrý den, pane doktore," přepadně otvírajícího. "Musím s vámi bezpodmínečně mluvit. Má migréna je..."

"Ale milá paní," přeruší slovní přívál profesor, "jste na špatné adrese. Já jsem doktor teologie!"

Dáma se zarazí a řekne udiveně: "No ne, to je hrozné, kolik nemocí existuje!"

ZÁKLADNÍ PRINCIPY SOCIÁLNÍ NAUKY

Princip lidské důstojnosti

Co je člověk? Na jedné straně nepatrný zlomek přírody, prášek ve vesmíru, záhadný a neproniknutelný, nedokonalý, nemocný a trpící tvor. Ale na druhé straně je člověk královsky svobodný, vybavený rozumem a svobodnou vůlí, svědomím a vlastní odpovědností. Ojedinělý a neopakovatelný, schopný milovat svého Pána a Stvořitele a mít podíl na společenství s Ním. Člověk je tvor, který se dovede vzepnout až k nejvyšším vrcholům svatosti, ale také vyvolat v život nejničivější síly zla, které v zášti a nenávisti překračující rozměr člověka, mohou zničit celý svět. Tento člověk je však víc než kterýkoliv jiný živý tvor závislý na druhých. Avšak nejen závislý, ale celou svou bytostí toužící po společenství.

Základem i předpokladem sociální podstaty člověka je důstojnost lidské osoby, bez níž by člověk nebyl člověkem. Ve starozákonní knize Genesis čteme: "Buď světlo, buď klenba uprostřed vod, zplod' země..." atd. Bůh tvoří svým slovem pro člověka celý vesmír, ale najednou je sloh vyprávění přerušen a slyšíme něco úplně jiného: "Učinme člověka k obrazu a podobnosti našemu." Tvor, který vychází z Boží ruky, je víc než všichni ostatní tvorové. Písmo sv. ukazuje jeho slávu: "Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností. Svěřuješ mu vládu nad dílem svých rukou, všechno pod nohy mu kladeš" (Ž 8,5-7). Ale zároveň ukazuje i jeho bídu: "Prach jsi a v prach se navrátíš" (Gen 3,19). Tak na jedné straně vyzvedává lidskou důstojnost, ale na druhé straně zdůrazňuje smrtelnost člověka, který byl stvořen z hlíny země.

Člověk je originální a jedinečný. Nikoli třída, rasa, nebo národ, ale člověk jako obraz Boží je středem společenského života. Člověk je obrazem Božím, jen on je "osobou", vědomým a svobodným subjektem všeho, co je na zemi (ChL 37). Papež Lev XIII. vyzvedává lidskou důstojnost takto: "Nikdo nesmí beztrestně sahat na důstojnost člověka, k níž se sám Bůh chová s velkou úctou, ani mu překážet v úsilí o dokonalost, která je v souhlase s věčným životem v nebi." Důstojnost lidské osoby je v nepřekonatelném rozporu s totalitními ideologiemi, kde člověk nic neznamená, kde je jen šroubkem nebo kolečkem v mašinérii státu nebo strany.

Alexander Solženicyn ve známém díle "Souostroví Gulag" vypráví o staršence, která se v období politických procesů ocitla před vyšetřujícím soudcem. Když na ní vymáhal doznání za "zločin", kterého se nedopustila, neohroženě odpověděla: "Vy se bojíte jeden druhého, třesete se před nadřízenými, ale já se nebojím nikoho, nikdy se nepřiznám k tomu, co jsem nespáchala, můžete mne roztr-

hat na kusy, já mohu před svého Pána předstoupit třeba hned!" Ta staršenka si byla vědoma důstojnosti, kterou má každá lidská bytost, a kterou jí obdařil Bůh.

Dnešní lidstvo prožívá hlubokou duchovní krizi, jejímž důsledkem je naprosté pohrdání lidskou důstojností a lidskými právy, jak o tom svědčí i výroční zpráva mezinárodní organizace Amnesty International z roku 1992. Ve 161 zemích světa (z celkové 183!) jsou porušována základní lidská práva a je pošlapávána lidská důstojnost. Ve více než šedesáti státech bylo bez obžaloby ztlačeno na 30 000 mužů a žen z politických nebo etnických důvodů, nejméně ve 45 zemích byli odpůrci režimu popraveni. Ale i ozbrojené opoziční skupiny v Peru, Angole a Súdánu se uchylují k popravám a mučení. I když v Africe je

demokratizační proces na postupu, nabývá porušování lidských práv hrozivých rozměrů. V Angole, Sierra Leone, Súdánu a Zaire zmasakrovaly bezpečnostní služby tisíce bezbranných mužů a žen. V mnoha asijských zemích je na denním pořádku mučení, rozsudky nad vězni svědomí, tresty smrti a záhadná zmizení (Filipíny, Sri Lanka, Indonézie aj.).

V Číně bylo odsouzeno na smrt 2 000 lidí, na Blízkém východě je obzvlášť politováníhodná situace v Iráku a v Iránu. V Latinské Americe pranyřovala AI vraždění dětí na ulicích (kvůli transplantaci orgánů) a odpůrců režimu bezpečnostními službami a eskadrami smrti v Brazílii, Kolumbii, Peru a Guatemale, v Evropě masakry na obyvatelstvu Bosny, oběti občanské války v bývalém Sovětském Svazu, mučení v Turecku, teror ve Španělsku a v Severním Irsku a odmítavou politiku západní Evropy vůči utečencům.

Ing. Cyril Martínek

NADPŘIROZENÉ PŘEDPOKLÁDÁ PŘIROZENÉ

Učitelé duchovního života někdy varují před nebezpečím příliš přirozené činnosti. Uvádějí, že je třeba usilovat o vytváření života nadpřirozeného. Avšak jsou-li naše skutky konány z opravdové lásky, mají hodnotu, ať jsou přirozené nebo nadpřirozené, jako třeba modlitba.

Víme, že existují přirozené ctnosti, které mají také nekřesťané. Jenže jak poznáme, že to, co konáme, nepochází pouze z těchto přirozených ctností? Podobné pochybnosti někdy vznikají, děláme-li práci, jejíž ráz není ani trochu duchovní. Rádi bychom přitom znali hodnotu svého života.

Začátek duchovního života se vyznačuje vnitřně naplněným zakoušením zážitkem naší příslušnosti k Bohu. Zpočátku bývá silný a ušlechtilý, ale pak jakoby ustoupila vlna vzedmutého duchovního života a poklesla jeho intenzita. Přicházejí pochybnosti. Nebyla to snad jen iluze světla, co jsme předtím zakoušeli, když se nám nyní skutečnost ukazuje tak bezbarvě? Odpověď nám poskytuje osobní charakter milosti.

Učenci se snaží odpovědět na celou řadu otázek o povaze duchovního života a nezbytnosti milosti pro základní rozhodnutí plně zakoušet život. Rozhodne-li se nějaký člověk, že zde je především a zejména pro svou rodinu, pak budou všechna jeho dílčí rozhodnutí poznamenána tímto základním rozhodnutím. Všechno bude zaměřováno k rodině a pro rodinu. Může ovšem dojít ke střetnutí příbližně stejných hodnot. Pak ustupují do pozadí taková rozhodnutí, která jsou vzdálenější od základního rozhodnutí.

Člověk, jenž se rozhodl žít v nadpřirozeném řádu, volí pak přednostně Boha a jeho požadavky, nepřipouští, aby se v jeho životě hodnotilo něco výše, než toto rozhodnutí. Avšak pro člověka, který chce pro Boha dělat

něco víc, jenž uposlechl Boží výzvu k užšímu společenství, a chce zakoušet víru ve větší plnost, existuje ještě něco dalšího: přesvědčení a utvrzení se v tom, že by toto základní rozhodnutí mělo určovat jeho život až do podrobností.

Žijeme v milosti, ve které prožíváme své plodné společenství s Bohem. Milost však není ani neznásilňuje naši přirozenost. Bůh od nás nežadá, aby se projevy našeho spojení s ním přičily přirozenosti.

Duchovní život není žádná duchovní akrobatika, v ní bychom se cvičili v trvale aktuálním myšlení na Boha i při jakékoli práci. Jde o spojení s Kristem: to je duchovní život. O takový máme usilovat podle našich sil a možností, a současně máme plně a zodpovědně konat to, co dělat máme.

Nelze trvale žít v radostech a příjemných zážitcích. Hlavní rozhodnutí bude vždy zduchovňovat a motivovat snadné i obtížné, radostné i smutné.

To platí i naopak: máme-li přirozenou náklonnost pro nějakou věc, není nutno se obávat, že jsou naše motivy málo nadpřirozené. Sv. Tomáš uvádí, že nekonáme-li své povinnosti nenuceně, s radostí, nedosahujeme dokonalé ctnosti. Člověk může být přirozeně spravedlivý a jinak ctnostný. Sv. Tomáš učí, že nejsou skutečnými ctnostmi potud, pokud nejsou zušlechťovány láskou. To znamená prostě se rozhodnout a přijmout Boží lásku a v lásce žít pro Boha. Teprve potom se všechno zhodnocuje pro věčný život, pro duchovní život.

Nezdá se však, že by bylo nutné, a že je to lidsky možné, abychom pro vše, co konáme, vzbuzovali aktuální motiv lásky. Jinak řečeno: není nezbytné, abychom si neustále aktuálně uvědomovali, že tu či onu činnost

(Pokračování na str. 13)

DESA TERO BOŽÍCH PŘIKÁZÁNÍ ZNÍ...

CHRISTOPH CASETTI, GENERÁLNÍ VIKÁŘ V CHURU, ŠVÝCARSKO

2) Nevezmeš jména Božího nadarmo!

Toto přikázání je v těsném spojení s předchozím ustanovením, které zní: "Nezhotovíš si žádný obraz Boha a nebudeš se ničemu takovému klanět." Zákaz brát jméno Boží nadarmo je chráněn před zneužitím k přísaze, k čarování a k proklínání. Jahve sdělil izraelskému národu své jméno proto, aby ho znal a mohl se obracet k němu s prosbou a pomocí. Ale nemínil přistoupit na to, aby se stal služebníkem Izraele - národa i jednotlivce. Chránil svoji svobodu. Proto zakazuje používat své jméno tam, kde ho člověk bere do úst jako sluhu, jako někoho, kdo mu má po vyslovení jeho jména automaticky splnit to, oč žádá.

Z tohotož důvodu zakazuje také zhotovit si jeho obraz a klanět se mu. Starověké národy věřily, že když si pořídí obraz nebo sochu nějakého boha či bůžka, zajistí si tím jeho náklonnost a pomoc. Bůh Izraele buduje svůj vztah k člověku na něčem úplně jiném: na svobodě a lásce.

Příkaz nezhotovit si žádný obraz Boha a neklanět se mu nezakazuje představovat Boha prostřednictvím sakrálního umění, neboť Bůh přece stvořil člověka ke svému obrazu (Gen 1,27). V Ježíši Kristu nám ukázal svou tvář, abychom ho mohli vidět. Milovaný Syn Otce je "věrným obrazem neviditelného Boha" (Kol 1,15). Adventisté a jehovisté, kteří nám vytýkají, že uvedením obrazů a soch do kostelů jsme porušili příkaz Boží nezhotovit si žádný obraz Boha, zapominají na druhou část tohoto přikázání: nebudeš se ničemu takovému klanět. My se skutečně neklaníme sochám ani obrazům, my se klaníme Bohu, o němž velmi dobře víme, že není v té soše nebo v tom

obrazu, že jeho skutečná podoba nekonečně přesahuje sebelepší umělecké dílo. Příkaz Jahveho na Sinaji je jasný. Nejde mu o to, aby zakazoval výtvarným umělcům rozvíjet svoji hříbnu při námaze, jak nejlépe a nejvýstižněji zhotovit obraz nebo sochu Nejsvětější Trojice či Ježíše Krista. Naopak, pokud je toto dílo zhotoveno z lásky k Pánu, jedná se o projev správné a plné úcty před majestátem Božím. Pán svým zákazem zhotovit si obraz Boha a klanět se mu sledoval to, aby izraelský národ nepřijal smýšlení okolních pohanských národů, které věřily, že bohové jsou v obrazech a sochách. Nikoli, Bůh Starého i Nového zákona není ve věcech, ale nad věcmi, je neviditelný a nekonečný. Je dobré a prospěšné ho prosit, obracet se k němu v modlitbě i před jeho obrazem či sochou (např. před Spasitelem visícím na kříži), což nejlépe napomáhá k soustředění, neboť víme, že tím se neklaníme tomu obrazu, nýbrž samotnému nekonečnému Bohu na nebesích. Nutno se však varovat pohanského smýšlení, že Bůh je povinen mi za to, že já se mu klaním, splnit mé požadavky týkající se pozemského života. Smyslem přikázání nezhotovit si obraz Boha a neklanět se mu je zaujmout správný vztah k Bohu: On zde není proto, aby mi sloužil a za to, že já mu prokážu úctu, mi splní má přání, nýbrž proto, abych jemu sloužil a děkoval za to, že mne stvořil a vykoupil z hříchu a smrti. Toto přikázání odstraňuje ve vztahu člověka k Bohu dosavadní pohanskou obchodnickou zásadu "dám, abys dal".

Totéž činí i zákaz zneužívání Božího jména. Vyslovovat je jako talisman pro splnění čistě svých osob-

ních přání je hřích. S tím souvisí i vyslovování Božího jména v hněvu nebo jako výraz překvapení, údivu či úleku. Taktó Boha zneužívám jako sluhu, který "musí" okamžitě tím, že vyslovím jeho jméno, uvolnit mě napětí nebo rozpoložení. Boží jméno mohu a mám vyslovovat pouze ve správném vztahu k němu, to jest v modlitbě, vyučování a vůbec vždycky, když o něm hovořím v tom smyslu, že já jsem tvor a On Stvořitel, já hříšník a on můj Vykupitel, já služebník a On můj Pán.

Jak ale zní vlastně Boží jméno? Bůh se představil Mojžíšovi v hořícím keři slovy "Jsem, který jsem", což zní hebrejsky zhruba jako "Jahve". Židé se báli z úcty toto jméno vůbec vyslovit, proto se ujal nakonec výraz "Adonaj", což odpovídá řeckému "Kyrios" čili Pán. My používáme běžného výrazu Bůh nebo Pán Bůh. Víme však také, že Bůh se stal člověkem v osobě Ježíše z Nazareta. Proto i jméno Ježíš je Božím jménem, respektive celé jméno Ježíš Kristus, přičemž Kristus (z řec. Chrystos) znamená "Pomazaný" čili židovský Mesiáš, Zachránce, Spasitel. Jméno Ježíš (hebr. Jehošua) pak v překladu znamená "Jahve je spása". Proto i jméno Ježíš Kristus je jménem Božím a platí plně i na ně zákaz jeho zneužívání. Proto sv. Pavel píše: "Bůh ho nade všechno povýšil a dal mu jméno, které je nad každé jiné jméno, takže ve jménu Ježíšově musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí ke slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán" (Fil 2,6-11).

(Pokračování příště)

NADPŘIROZENĚ PŘEDPOKLÁDÁ PŘIROZENÉ

(Dokončení ze str. 12)

konáme z lásky k Bohu. Je-li duchovní život životem odevzdanosti Bohu, pak všechny, i ty přirozené ctnosti jsou povýšeny do nadpřirozené roviny, protože pocházejí ze základního rozhodnutí.

Jinak však může být člověk spravedlivý, umírněný, opatrný, protože je přesvědčen, že to patří k dobrému vychování a kulturnímu chování ve společnosti. Je to přirozené dobré, ale je to zaměřeno především na dotyčného člověka, a tím vše zůstává na ryze přirozené rovině. Nepřesahuje to příkaz přirozeného rozumu: jedné tak, jak bys chtěl, aby ostatní činili tobě.

Je-li někdo spravedlivý ke své ženě, je to přirozeně dobré. Avšak jedná-li tak proto, že to vyplývá z řádu jeho oddanosti Bohu, stává se tento

jeho způsob jednání hodnotnějším, stává se nadpřirozenou ctností, protože je zaměřován k Bohu.

-tb-

V TAIŽÉ NEJVÍCE POLÁKŮ

Ekumenická klášterní komunita v Taizé v čele s převorem br. Rogerem Schutzem je už dlouhá léta cílem poutí zejména mladých křesťanů nejrozličnějších vyznání. Podle národnostní příslušnosti jsou v posledních letech nejpočetnější Poláci. Pravidelným návštěvníkem Taizé je také bývalá portugalská premiérka Maria de Lourdes Pintasilgová.

CÍRKEV SE SMĚJE

Henry Ford přijede do Říma a je přijat papežem. Na závěr krátké audience řekne: "Svatý Otče, mám ještě jednu důležitou záležitost... Prosím, abyste jméno mé rodiny zařadil do Otčenáše."

Papež je šokován. Ford spěšně dodá: "Dám církvi milión dolarů."

"Jak si to vlastně představujete..." Papež je pobouřen.

Ford ho přeruší: "No dobře - mohu dát tři miliony dolarů."

Papež mu ukáže dveře.

Na prahu se Ford ještě otočí: "Svatý Otče, vy jste zaujatý! Fiat jste zřejmě neodmítl. V petřském chrámě jsem docela zřetelně slyšel, jak jste se sám modlil: Fiat voluntas tua."

ZNOVU CHTĚJÍ SPASIT SVĚT

Komunisté jsou zvláštní lidé. Jejich ideologie totálně zkrachovala, několik desítek let panství rudé hvězdy zanechalo po sobě miliony mrtvých, další miliony vdov a sirotků, následující miliony lidských existencí zničených buď zdravotně, finančně nebo duchovně, rozvrácené hospodářství, zdravotnictví, školství, rozvrácenou kulturu i mezilidské vztahy. Přitom ale stále budou tvrdit, že jen oni jsou schopni "spasit svět" a nikdo jiný. Pouze jejich marxisticko-leninská ideologie, i když se jasně prokázala jako špatná, prý může vyvést lidstvo ze současných potíží.

Toto všechno zaznělo na setkání evropských komunistických stran v německém městě Leverkusen pod heslem "Diskusní fórum Maastricht II". Tomu předcházelo setkání představitelů komunistických stran čtyř kontinentů v portugalském Lisabonu u příležitosti slavnosti orgánu portugalských komunistů - listu "Avante". Přitom se neustále budou rozhovory nad prohlubováním roz-

HRÁTKY ŠKOLÁKŮ

Doba, kdy školáci se bavili tím, že házeli houbou, jezdili po zábradlí nebo kouřili na záchodě, je pryč. Dnešní mládež o přestávkách provádí věci odvážnější a závažnější. Napodobuje to, co dělají dospělí, a zkouší to, co zná z televize nebo z videa. Dopouští se činů, které by mohly být pokládány za šokující a škodlivé, kdyby ovšem nebyly prohlašovány za normální a přirozené. A všechno to bere jenom jako hru, jako nevinné hrátky, které často připadají nevinné i dospělým.

Přišla dvanáctiletá školačka domů podezřele zamklá. Chvilu to trvalo, než se matka od ní dověděla, co bylo. Spolužáci si k ní dovolovali to, nač dáma obvykle reaguje fackou. Strašně se divili, že se jim brání, a zkoušeli to pořád dál, protože nemohli uvěřit. A nebylo to v křoví cestou ze školy, nýbrž ve třídě o přestávkách. Rodiče nelenili a přihlásili dceru na církevní školu, kde se takové poměry nepředpokládají.

A opět jiná školačka chodila zamklá delší dobu a matka se od ní dověděla věci ještě horší. Rodiče přišli do školy a požadovali vyšetření celého případu. A byla to škola moderní a svobodná, protože tady se divily paní učitelky. Chichotaly se, že přece takové věci by se měly holkám líbit, nevěděly, proč by měly těmto hrátkám o přestávkách ve třídě bránit, a prohlásily, že případ vyšetřovat nebudou. Rodiče nelenili a vyšetřili si věc sami. Pro usvědčené spolužáky své dcery

dílu mezi bohatými zeměmi Západu a chudými zeměmi Východu, v nichž donedávna vládli. Zloděj křičí "chyťte zloděje...". Oni jsou úplně bez viny. V žádném případě nezpůsobili, že naše republika, před válkou jedna z nejvyspělejších evropských zemí, se po čtyřiceti letech komunistické diktatury octla zhruba na stejné úrovni s Portugalskem, nejméně vyvinutou zemí Západní Evropy, kde ještě před druhou světovou válkou více než padesát procent obyvatelstva neumělo číst ani psát. Samozřejmě není také jejich vinou, že území bývalé NDR, dnes opět součást

jednotného Německa, hospodářsky hluboko zaostává za starými spolkovými zeměmi, ačkoliv hospodářský vývoj Německa až do druhé světové války byl jednotný. Oni rovněž tak vůbec nejsou příčinou faktu, že Polsko dnes patří mezi nejzaostalejší země Evropy, ačkoliv ve třicátých letech prošlo úžasným hospodářským rozvojem a zařadilo se mezi středně vyspělé státy. Pokračovat nemusíme, toto stačí.

Dnes si stěžují na prohlubující se rozdíl mezi úrovní Západní a Východní Evropy. Dávají rady, nabízejí řešení, požadují revizi smlouvy z Maastrichtu. V podtextu zaznívá: my jediná jsme schopni východoevropské státy přivést na úroveň vyspělých zemí Západní Evropy. Ano, jako chirurg, pod jehož rukama všichni operovaní pacienti skončili svůj život, který však tvrdí, že jen on je schopen v komplikovaném případě provést záchranný řez. Nebo jako stavitel, jemuž všechny domy spadly, který ale je přesvědčen, že jen on má předpoklady k tomu, aby postavil katedrálu. Díky, nemáme zájem.

Když tedy budou v nadcházející kampani ke komunálním volbám komunisté veřejně i skrytě slibovat nápravu současných těžkostí, hlavně ekonomických, v lákavých barvách, víme, co si pomyslet. Totéž co o líšce, slibující uzákonit ochranu slepic.

Radomír Malý

EVANGELIZACE FATIMSKÉHO APOŠTOLÁTU

*v Praze 1
v kostele sv. Jakuba
sobota 30. 10. 1993
v 17 hod. růženec,
mše sv. v 18 hod.*

Evangelizační
mariánský pořad
vede P. Pavel Dokládál,
děkan a vikář z Třebíče.

pak u ředitele školy požadovali trojky z chování. Byli sice přemlouváni k velkomyšlnosti a mírnosti, ale na trojkách z chování trvali a jejich udělení dosáhli.

Probereme-li tyto případy v klidu, najdeme několik faktorů, které způsobily, že věci dopadly tak, jak dopadly. Prvním a zásadním štestím pro všechny zúčastněné byla důvěra obou školaček k matkám. Kdyby byl vztah matky a dcery trvale nebo přechodně zauzlován a dcera třeba jen tušila matčinu nevyrovnanost v oblasti tak intimní, zážitek by zůstal v duši a vytvořil by na ní zhoubný nádor. Jak pozhnaná je v rodinách vzájemná důvěra! Druhým faktorem je existence trojky z chování a podobných prostředků k postihu mravnostních deliktů. Trojku z chování lze samozřejmě v těchto případech použít a na tom zatím nic nezměnily ani chichotající se a divící se paní učitelky. A třetím je existence církevních škol jako záchranného člunu, kterým můžeme odvézt své děti z místa nebezpečí, pokud si netroufáme vzdělávat je doma sami jako svého času Josef Florian.

Rodiče, kteří přemístili svou dceru na církevní školu, udělali pro její bez-

pečí teoreticky dost. Ale my křesťané bychom neměli být sobečtí a spokojit se s tím, že jsme zabezpečili před ohrožením sami sebe. Svou povinnost před Bohem dokonaleji splnil otec, který sám vypátral viníky a trval na jejich potrestání. Ten myslel nejen na svou dceru, ale i na její spolužačky, kterým by se mohlo stát totéž. A i když se to zdá divné, prospěl i těm, kdo ublížili jeho dceři. Vedení školy ho dobrotivě upozorňovalo, že prý těm klukům zkaží vysvědčení a vůbec celý život; kdyby nebylo žalobce, nebylo by ani soudce. Ale je to právě naopak: život by jim zkazilo teprve to, kdyby trojku z chování nedostali a zjistili, že jejich jednání je v pořádku a vždycky jim projde.

Zápas o čistotu není ve škole křesťanského života nepovinným předmětem. Marie Gorettiová v tomto zápase položila život. Zachránila však život svému vrahovi. Rodiče z obou našich případů byli v nebezpečí podstatně menším. Splněním své povinnosti však zachránili sebe, své dcery i jejich spolužáky. A my se nebojme a jednejme podobně.

Karel Komárek

“Děti, věříte na duchy?” - Když se vás takhle zeptám, všichni jistě řeknete: Kdepak, nevěříme! Takoví duchové v bílých košilích, co straší lidi, ti jsou jen v pohádkách, nebo se s nimi straší.

A přece jsme před chvílkou četli v Písmu, jak svatý Pavel nabádal: Žijte podle Ducha! Ať ve vás přebývá Duch Boží!

To tedy apoštol Pavel věřil na duchy - na strašidla? Na strašidla nevěřil, ale na Ducha Božího, na Ducha svatého, na toho věřil a my na něj věříme s ním.

Ostatně v jistém smyslu věří na ducha i nevěřící. Přišel ke knězi pán a prohlašoval: “Já na ducha nevěřím, já jsem vědecký materialista. Já věřím jen v hmotu.” - A kněz mu s úsměvem říká: “Milý pane, to neříkáte pravdu, vy věříte také v ducha.” - “Nevěřím!” - “Ale tak proč jste vyvěsili plakáty: Budujeme socialismus v duchu marx-leninismu? Vy jste uvěřili učení Marxe a Lenina, my křesťané jsme uvěřili v Krista. Každý

žijeme v duchu toho, komu jsme uvěřili.” končil kněz.

Vidíte, s Duchem svatým to není tak snadné. Malé děti si představí strašidlo v bílé košili, dospělí dávají přednost hmotě před Duchem.

I naše představy o Duchu svatém bývají rozpačité. Kněz připravuje dospělého mládence na křest a ukazuje mu obrázek sv. Trojice. Mládenec jej prohlíží a pak říká: “Otce znám, Syna znám, ale kdo je ten svatý pták?” I pro mnohé křesťany jsou slova “věřím v Ducha svatého” jen prázdným slovem.

U svatého Pavla to bylo jinak. Tam mají čestný titul “duchovní” všichni křesťané. Dnes už je ten titul používán jen pro určitou skupinu v církvi.

Pro první křesťany byl Duch proměňující energií, silou pro člověka. Duchem života z Božích úst.

Duch stál na začátku působení Ježíšova i na začátku církve. Všude působí k opuštění starých cest a k vykročení na cesty nové.

Duch vede a nutí, abychom hlásali

dál, co jsme se sami dověděli. Společnosti věřících je také dílo svatého Ducha.

Duch dává množství darů. Krom sedmera i dar rozeznávání, uzdravování, proroctví, jazyků. Možno jich neužít, možno jich zneužít. Už Pavel varuje: “Božího Ducha neuhasíte.”

Ale působení Ducha svatého nelze omezit jen na mimořádné události. Z moci a síly Ducha se i v našem každodenním životě dějí věci velkolepé. Byli jsme pozváni, abychom žili. Byli jsme pozváni, abychom krásně žili v jase Božího Ducha. Život světců a nejvíc život Ježíšův nám ukazují, jak velkolepý je život toho, kdo se dá vést tímto Duchem.

Není to tedy pozvání k činům mimořádným. Duch nás vede, abychom dělali dobře a chutě, co je naše povinnost. Abychom měli oko a ucho pro člověka bližního vedle sebe.

Nejmocnější jeho působení je ve víře, naději a v lásce. Pavel říká, že bez lásky by všechny dary nebyly nanic.

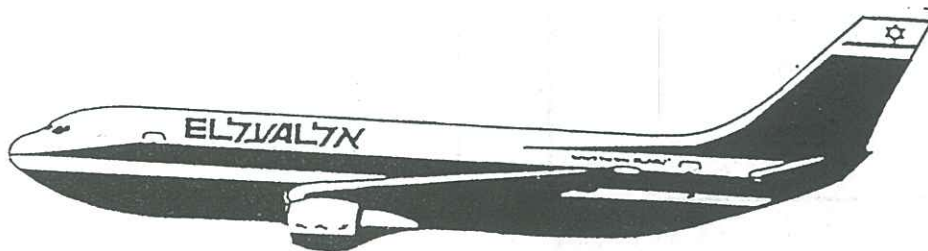
(Dokončení na poslední straně)

POUTNÍ ZÁJEZDY DO SVATÉ ZEMĚ

Pohodlně a bezpečně s izraelskou leteckou společností

EL AL

Navštívíte: Jeruzalém, Betlehem, Nazaret, Kumran, Tiberias, Jericho, Galileu a další biblická místa

Přeprava bude zabezpečena moderními a spolehlivými letadly typu BOEING s tradičně výbornými službami včetně promítání filmu během Vaší cesty do i z Izraele.

Pro bližší informace kontaktujte příslušnou cestovní kancelář nebo

EL AL Israel Airlines LTD.
Václavské náměstí 48
Praha 1

Tel: 24 21 73 49, 24 21 73 44, 24 22 14 67
fax: 24 21 96 87

ŽIJTE PODLE DUCHA

(Dokončení ze str. 15)

Bezpečným znamením přítomnosti Ducha je pocit svobody. Pohled obrácený beze strachu dopředu. Kardinál Suenens napsal: "Kdo se nechá vést Duchem, ten se zajímá víc o svět, který právě teprve vzniká, než o svět včerejší, který právě zaniká. Ten se zajímá víc o církev zítřka, než o církev včerejší a předčerejší."

Bez Ducha je lidský život bezduchý: tam vládou pokrivené polopravdy. Tam není nic svatého. Tam život vyhoří planě a neúčinně. Všimněte si, jak je dnes vzácné potkat moudrého, klidného, vlídného člověka. Zato nerváků, lidí duševně narušených, těch potkáš dost.

Jen tam, kde je Duch svatý, tam je moudrost a duševní zdraví. Toto působení Ducha svatého se už neděje za svatodušního hřmění a ohnivých plamenů, dnes působí Duch svatý nenápadně, 'normálně', ve všedním každodenním životě.

Jen z Ducha svatého zrají v člověku vzácné plody radostné a pokojné mysli, duch přátelství a věrné lásky, duch něžnosti a dobrotivosti.

Tak popisuje působení Ducha apoštol Pavel v listu Galatanům.

Ale tenhle výčet lze libovolně prodloužit:

- Kde člověk dělá klidně, chutě a samozřejmě svou práci.

- Kde člověk bez sebelitování slouží v rodině nemocnému.

- Kde se prostě bez velkého mluvení plní denní povinnosti.

- Kde někdo nese nemoc a postižení bez nářků a výčitek.

To vše se děje silou Ducha svatého.

Podobné věci se dějí i mezi nekřesťany. Boží Duch vane, kde chce, působí všude a v každém, kdo se jeho vanutím, jeho inspirací, jeho vnuknutím dá vést.

A tak se nakonec ptejme každý svého svědomí:

Jak já dbám na vedení Ducha

svatého, na hlas svědomí v sobě, na dobré nápady, inspiraci?

Jak já žiju podle Ducha Božího?

-last-

SMĚJEME SE S CÍRKVÍ

Teta Marie není právě hezká. Když jednou stojí se svou neteří Klárou před zrcadlem, ptá se malá:

"Teto, stvořil mě Pán Bůh?"

"Samozřejmě Kláro."

"A tebe?"

"Ano, mne také!"

Klára srovnává kriticky oba obličej v zrcadle: "To ale tedy dnes pracuje Pán Bůh mnohem líp."

Kaplan se ptá malého Saši: "Máš už pro postní dobu nějaké dobré předsevzetí?"

"Ano. Nedám našemu psovi žádného burta."

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Sazba a grafická úprava Jaroslav Novotný, tisk Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor PhDr. Radomír Malý. Redakce: Mendlovo náměstí 1a, Brno, PSČ 602 00. Administrace: Matice cyrilometodějská s.r.o., Dolní nám. 24, Olomouc, PSČ 771 00. Telefon redakce 05 / 43 32 11 18 kl. 271, telefon administrace 068/ 52 228 03. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.

Postovně uveřováno

Novinově vypořádně

Odesílatel:
Matice cyrilometodějská s.r.o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc